

Police, dnia 30 kwietnia 2014 r.

PROTOKÓŁ KONTROLI

Jednostka kontrolowana:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w
Tanowie
ul. Leśna 91
72-004 Tanowo
NIP: 851-24-95-925

Jednostka nadzorująca:

Powiat Policki w Policach
ul. Tanowska 8, 72-010 Police

Zakres kontroli:

Kontrola problemowa w zakresie działania Zakładowego Funduszu Świadczeń
Socjalnych (dalej zwanego ZFŚS).

Termin kontroli:

od 11 lutego do 12 marca 2014 r.

Kontrolę przeprowadził:

Katarzyna Wojciechowicz, Główny Specjalista w Biurze Kontroli Starostwa
Powiatowego w Policach – upoważnienie Starosty Polickiego Nr AO.077.01.2014.NA
z dnia 11 lutego 2014 r. przy udziale eksperta w osobie pana [REDAKTOWANO].

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Beata Brzostek – dyrektor

Informacje w czasie kontroli udzielali:

[REDAKTOWANO] – dyrektor;
[REDAKTOWANO] – główny księgowy;
[REDAKTOWANO] – członek komisji socjalnej
[REDAKTOWANO] – członek komisji socjalnej
[REDAKTOWANO] – samodzielny referent
[REDAKTOWANO] – specjalista do spraw kadr

Ustalenia kontroli dokonano przy zastosowaniu następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, dalej zwana ustawą o Funduszu (Dz.U.2012.592 j.t. z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U.1998.21.94 j.t. z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U.2001.79.854 j.t. z późn. zm.);
- Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 r. (Dz.U.2012.361 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U.2009.43.349);

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2013.289 j.t.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Dane ogólne:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie (dalej zwany Ośrodkiem) jest placówką publiczną dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umiarkowanym lub znacznym, które z powodu niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania.

W Ośrodku funkcjonują 3 szkoły: Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Szkoła Przysposabiająca do Pracy oraz Przedszkole. W ramach swojej działalności Ośrodek umożliwia wychowankom udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych w zakresie terapii pedagogicznej, zajęciach rewalidacyjnych, usprawniających ruchowo, przygotowujących dzieci i młodzież do samodzielności w życiu społecznym oraz udział w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych, a także udziela pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) dzieci i młodzieży w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu ich rozwoju.

Działalność Ośrodka reguluje szczególnie ustawa o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz.U. z 2011 r. Nr 109 poz. 631).

Ośrodek funkcjonuje jako jednostka budżetowa finansowana z budżetu Powiatu Polickiego.

Uchwałą Nr 285/2012 z dnia 8 sierpnia 2012 r. Zarządu Powiatu Polickiego stanowisko dyrektora Ośrodka powierzono pani Beacie Brzostek.

Funkcję głównej księgowej pełni Halina Mirowska, zatrudniona na podstawie umowy o pracę.

Ośrodek zobowiązany jest do prowadzenia zakładowego funduszu zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o funduszu.

Ustalenia kontroli:

Na podstawie przedstawionego regulaminu oraz dokumentacji, ewidencji księgowej i losowo wybranych dowodów księgowych z okresu 2012-2013 r. sprawdzono funkcjonowanie ZFŚS w tym:

a) prawidłowość przestrzegania przepisów ustawy o funduszu, w szczególności:

- treści Regulaminu Funduszu,
- planu finansowego Funduszu,
- sposobu wydatkowania środków Funduszu i zarządzania Funduszem;

b) prawidłowość współdziałania komisji socjalnej z administratorem Funduszu;

c) ewidencję;

d) rozliczenia podatkowe udzielonych świadczeń.

Szczegółowe informacje oraz dane dotyczące ustaleń zawiera sprawozdanie i jego uzupełnienia dołączone w załącznikach nr 1a-b do protokołu. Sprawozdanie zawiera ponadto część teoretyczną, przybliżającą podstawy prawne oraz praktyczne rozwiązania i wskazówki dotyczące ZFŚS, a także przykładowy regulamin.

Podsumowanie:

Podsumowując stwierdza się, że w trakcie kontroli wykryto następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- w Regulaminie Funduszu katalog osób uprawnionych do korzystania z Funduszu skonstruowano prawidłowo ze względu prawnego, zwraca się jednak uwagę że:
 - * zgodnie z Regulaminem Funduszu do świadczeń uprawnione są dzieci pozostające na utrzymaniu i wychowaniu pracownika/emeryta/rencisty, a fakt pozostawania lub niepozostawania na wychowaniu nie był przy rozpatrywaniu wniosków badany;
 - * nadając uprawnienia dzieciom po zmarłych byłych pracownikach (bez wyjątku, czyli również tym, którzy zmienili pracę na pracę u innego pracodawcy), nadano uprawnienia osobom, które nie mają żadnego związku z Ośrodkiem;
- błąd pisarski w treści Regulaminu Funduszu tj. § 7 ust 3 odnosi się do nieistniejącego § 5 ust 7;
- brak wskazania w Regulaminie Funduszu warunków dokonywania zwiększeń odpisu np. w praktyce odpis zwiększany jest w odniesieniu do emerytów i rencistów objętych opieką socjalną;
- brak zdefiniowania określenia „rodziny” w kontekście ustalania średniego dochodu w rodzinie, co rodzi niejasności, które osoby należy uwzględniać przy ustaleniu sytuacji materialnej pracownika, szczególnie w sytuacji, gdzie w kontekście ustalania osób odpowiedzialnych wskazano, że członkami rodziny są jedynie dzieci do lat 18;
- Regulamin Funduszu nie doprecyzowuje na podstawie jakich kryteriów ustalana jest sytuacja materialna, rodzinna i życiowa w przypadku udzielania świadczeń innych niż związanych z różnymi formami wypoczynku (§ 8 ust 6 Regulaminu Funduszu dookreśla, że dofinansowanie wypoczynku uzależnione jest od dochodu brutto na osobę w rodzinie), dodatkowo w uzasadnieniach decyzji nie wskazywano na jakich innych niż dochodowe przesłankach opierano decyzję o udzieleniu tych świadczeń;
- zgodnie z Regulaminem Funduszu osoby uprawnione powinny złożyć do końca marca informację o sytuacji majątkowej, co zasadniczo w praktyce nie było stosowane, a sytuacja majątkowa wykazywana była każdorazowo we wniosku o udzielenie świadczenia z ZFŚS;
- nieprecyzyjne określenie w załączniku do Regulaminu Funduszu wysokości świadczeń w poszczególnych progach dochodowych przez zastosowanie określenia „do”, co umożliwia przyznanie różnych świadczeń osobom, mającym ten sam średni dochód i może prowadzić do niezachowania kryterium socjalnego;
- brak określenia w Regulaminie Funduszu progów dofinansowania do działalności kulturalno-oświatowej i rekreacyjno-sportowej, określono jedynie maksymalny poziom na osobę w danym roku, w związku z tym świadczenia w tym zakresie udzielano niewłaściwie, bez zachowania kryterium socjalnego (██████████ – protokół z 25/02/2013, ██████████ – protokół z 11/06/2013);
- Regulamin Funduszu wskazuje na istnienie komisji socjalnej oraz określa jej zadania i uprawnienia, nie określa jednak procedury funkcjonowania komisji;
- w 2012 r. zawyżono odpis na ZFŚS o 327,06;
- w zakresie ewidencji księgowej:
 - * nie prowadzono ewidencji analitycznej do konto 851,
 - * błędnie rozrachunki z tytułu świadczeń socjalnych dla pracowników ewidencjonowano na koncie 240, zamiast 234;

- nie sporządzano sprawozdania z wykonania planu, przy czym sporządzone przez kontrolujących zestawienie wykonania wykazało przekroczenia w poszczególnych pozycjach, co jest konsekwencją nie dokonania w odpowiednim czasie korekty planu ZFŚS;
- błędnie świadczenia socjalne wypłacone emerytom i rencistom opodatkowano ryczałtową stawką 10% pomimo przysługującego zwolnienia do kwoty 2.280 zł;
- nie do wszystkich wypłacanych świadczeń sporządzano listę wypłat, a ewidencję prowadzono na podstawie np. listy uczestników czy faktur za wycieczkę, co niepotrzebnie utrudnia rozliczenia podatkowe świadczeń;
- w protokołach komisji socjalnej nie wykazywano (z jednym wyjątkiem) dofinansowań do organizowanych przez Ośrodek wycieczek ani nie dołączano imiennej listy dofinansowań i koniecznych dopłat własnych, przez co nie ma jednoznacznej dokumentacji potwierdzającej przyznanie tego rodzaju świadczeń;
- Regulamin Funduszu nie określa progów dofinansowania do świadczeń świątecznych, które były wypłacane na podstawie progów ustalonych na danym posiedzeniu komisji,
- niejednokrotnie komisja ustalała i stosowała inne progi dofinansowania (np. w odniesieniu do wycieczek organizowanych przez Ośrodek, „wczasy pod gruszą”, zmieniając procent dofinansowania lub wartość średnią dochodu w poszczególnych progach) niż określone w załączniku do obowiązującego Regulaminu Funduszu, przy czym w Regulaminie Funduszu brak jest przepisu dającego komisji lub dyrektorowi kompetencje do takich zmian
- brak w protokołach z komisji socjalnej informacji o kwocie bazowej lub maksymalnej kwocie świadczenia przyjętej przy udzielaniu świadczeń, jej wysokość można jedynie wywnioskować z zastosowanej przez komisję tabeli progów dochodowych i kwoty przyznanych dofinansowań, ponadto zwraca się uwagę, że kwoty dofinansowań związanych z wypoczynkiem ustalane były w oparciu o posiadane środki finansowe co nie jest zgodne z zapisami Regulaminu Funduszu, który wprowadza tzw. „średni koszt formy wypoczynku” i zasady jego kalkulacji;
- brak dokumentacji potwierdzającej sposób oszacowania średniego kosztu wypoczynku na dany rok, przy czym Regulamin Funduszu nie określa, w jakiej formie informacja ta ma być utrwalona oraz brak informacji o przyjętym na dany rok średnim koszcie;
- wystąpiły nieprawidłowości w przyznawaniu zapomóg tj. brak we wniosku powodu przyznania zapomogi czy uzasadnienia decyzji komisji (przykłady osobowe wymienione w pkt 4.3.1. dołączonego do protokołu sprawozdania), przyznano zapomogę mimo przekroczenia maksymalnego poziomu dochodu, dającego prawo do zapomogi (██████████, ██████████ – protokół z 25/02/2013, ██████████ – protokół z 28/03/2012, ██████████, ██████████ – protokół z 11/10/2012), przyznano zapomogę losową, mimo że uzasadnienie wnioskodawczyni wskazuje na zapomogę doraźną (██████████ – protokół z 09/10/2013), przyznano zapomogę z tytułu trudnej sytuacji materialnej, mimo że uzasadnienie wskazuje na zapomogę zdrowotną (██████████ – protokół z 25/05/2012),
- przy przyznawaniu świadczeń socjalnych doszło poza ww. do następujących nieprawidłowości: przyznano dofinansowanie do wycieczki dziecka w kwocie wyższej niż wynika to z przyjętych progów dochodowych (██████████ – protokół z 21/04/2013, przyznano świadczenie zawyżone kwotowo o kilka złotych względem przyjętego procentowego dofinansowania (██████████ – protokół z 11/06/2013, ██████████ – protokół z 28/11/2013), przyznano dofinansowanie do wypoczynku dziecka w kwocie nie wynikającej z przewidzianych kryteriów – ani wg faktury, ani wg średniego kosztu wypoczynku (██████████ – protokół z 5/11/2013), przyznano dofinansowanie do wypoczynku dziecka bez faktury (██████████ – protokół z 25/05/2012), świadczenie świąteczne w 2012 r. (protokół z 23/11/2012), a także dofinansowanie do wycieczek organizowanych przez Ośrodek ustalano bez wniosku osób uprawnionych (protokół z 21/04/2013);

- nieprawidłowo świadczenia z tytułu „wczasów pod gruszą” różnicowano względem wysokości etatu i obniżano proporcjonalnie do wielkości etatu ([REDACTED] – protokół z 11/06/2013, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] – protokół 25/05/2012)
- w protokołach komisji socjalnej brak jest informacji o udzielonych pożyczkach,
- w dokumentacji brak jest odpowiedniego umocowania członków związków zawodowych do reprezentowania związku zawodowego w stosunku do Funduszu Ośrodka.
- pozostałe wymienione w treści Sprawozdania.

Dyrektor Ośrodka został poinformowany o:

- możliwości zgłoszenia przed podpisaniem protokołu zastrzeżeń, co do jego treści;
- przysługującym mu prawie złożenia w terminie 7 dni od daty podpisania protokołu, pisemnych zastrzeżeń, co do jego ustaleń z równoczesnym wskazaniem środków dowodowych na adres Starostwa Powiatowego w Policach,

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Załączniki do protokołu:

- 1a – Sprawozdanie z kontroli działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w latach 2012-2013;
- 1b – uzupełnienie Sprawozdania z kontroli działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w latach 2012-2013 w zakresie przykładowej ewidencji operacji księgowych.

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH W LATACH 2012/2013 W:

- Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Trzebieży
- Zespole Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach
- Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Kawalerów Orderu
Uśmiechu w Tanowie
- Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 dla Dzieci
Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Policach

SPIS TREŚCI:

1. Część Teoretyczna	str. 7
1.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	str.7
1.1.1 Zagadnienia ogólne	str. 7
1.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu	str. 9
1.1.3 Rodzaje działalności socjalnej	str. 10
1.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu	str. 13
1.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z Funduszu	str. 15
1.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej	str. 17
1.1.7 Wzór Regulaminu Funduszu	str. 18
1.2 Finanse Funduszu	str. 29
1.2.1 Odpis	str. 29
1.2.2 Plan kont i ewidencja	str. 32
1.2.3 Plan finansowy	str. 33
1.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu	str. 33
2. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Trzebieży	str. 39
2.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	str. 39
2.1.1 Zagadnienia ogólne	str. 39
2.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu	str. 39
2.1.3 Rodzaje działalności socjalnej	str. 40
2.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu	str. 41
2.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z Funduszu	str. 42
2.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej	str. 43
2.1.7 Zalecenia	str. 43
2.2 Finanse Funduszu	str. 43
2.2.1 Odpis	str.43
2.2.2 Plan kont i ewidencja	str. 47
2.2.3 Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu	str. 51
2.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu	str. 53
2.3 Funkcjonowanie Funduszu	str. 57
2.3.1 Przyznawanie świadczeń	str. 57
2.3.2 Komisja Socjalna i jej współpraca z administratorem Funduszu	str. 70

2.3.3 Współpraca administratora funduszu ze związkami zawodowymi	str. 70
3. Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach	str. 72
3.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	str. 72
3.1.1 Zagadnienia ogólne	str. 72
3.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu	str. 72
3.1.3 Rodzaje działalności socjalnej	str. 73
3.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu	str. 74
3.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z Funduszu	str. 74
3.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej	str. 76
3.1.7 Zalecenia	str. 77
3.2 Finanse Funduszu	str. 77
3.2.1 Odpis	str. 77
3.2.2 Plan kont i ewidencja	str. 82
3.2.3 Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu	str. 82
3.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu	str. 83
3.3 Funkcjonowanie Funduszu	str. 86
3.3.1 Przyznawanie świadczeń	str. 86
3.3.2 Skargi	str. 96
2.3.3 Komisja Socjalna i jej współpraca z administratorem Funduszu	str. 102
2.3.4 Współpraca administratora funduszu ze związkami zawodowymi	str. 106
4. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie	str. 107
4.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	str. 107
4.1.1 Zagadnienia ogólne	str. 107
4.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu	str. 107
4.1.3 Rodzaje działalności socjalnej	str. 108
4.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu	str. 109
4.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z Funduszu	str. 110
4.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej	str. 111
4.1.7 Zalecenia	str. 111
4.2 Finanse Funduszu	str. 111
4.2.1 Odpis	str. 111

4.2.2 Plan kont i ewidencja	str. 115
4.2.3 Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu	str. 119
4.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu	str. 120
4.3 Funkcjonowanie Funduszu	str. 123
4.3.1 Przyznawanie świadczeń	str. 123
4.3.2 Komisja Socjalna i jej współpraca z administratorem Funduszu	str. 137
4.3.3 Współpraca administratora funduszu ze związkami zawodowymi	str. 137
5. Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo w Policach	str. 139
5.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	str. 139
5.1.1 Zagadnienia ogólne	str. 139
5.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu	str. 139
5.1.3 Rodzaje działalności socjalnej	str. 140
5.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu	str. 141
5.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z Funduszu	str. 141
5.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej	str. 143
5.1.7 Zalecenia	str. 143
5.2 Finanse Funduszu	str. 143
5.2.1 Odpis	str. 143
5.2.2 Plan kont i ewidencja	str. 146
5.2.3 Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu	str. 151
5.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu	str. 152
5.3 Funkcjonowanie Funduszu	str. 155
5.3.1 Przyznawanie świadczeń	str. 155
5.3.2 Sprawa objęcia Funduszem pracowników niepedagogicznych zlikwidowanej placówki Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Policach	str. 173
5.3.3 Komisja Socjalna i jej współpraca z administratorem Funduszu	str. 175
5.3.4 Współpraca administratora funduszu ze związkami zawodowymi	str. 176
6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Policach	str. 177
6.1 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	str. 177
6.1.1 Zagadnienia ogólne	str. 177

6.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu	str. 177
6.1.3 Rodzaje działalności socjalnej	str. 178
6.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu	str. 180
6.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z Funduszu	str. 181
6.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej	str. 182
6.1.7 Zalecenia	str. 182
6.2 Finanse Funduszu	str. 182
6.2.1 Odpis	str. 182
6.2.2 Plan kont i ewidencja	str. 184
6.2.3 Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu	str. 191
6.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu	str. 193
6.3 Funkcjonowanie Funduszu	str. 194
6.3.1 Przyznawanie świadczeń	str. 194
6.3.2 Komisja Socjalna i jej współpraca z administratorem Funduszu	str. 205
6.3.3 Współpraca administratora funduszu ze związkami zawodowymi	str. 206

1. CZĘŚĆ TEORETYCZNA

1.1 REGULAMIN ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

1.1.1 Zagadnienia ogólne.

Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych to źródło prawa pracy¹.

Zgodnie z art. 9 § 1 Kodeksu pracy, ilekroć w Kodeksie pracy jest mowa o prawie pracy, rozumie się przez to przepisy Kodeksu pracy oraz przepisy innych ustaw i aktów wykonawczych, określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, a także postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy.

Artykuł 9 § 1 K.p. statuuje legalną definicję prawa pracy, poprzez wyliczenie jego źródeł. Zgodnie z dyrektywą w nim sformułowaną, przymiot ten posiadają akty ponadindywidualne, które określają prawa i obowiązki pracowników i pracodawców. W płaszczyźnie literalnej definicja ta nie odnosi się natomiast do statusu innych podmiotów funkcjonujących w stosunkach pracy.

Dokonując systematyki źródeł prawa pracy wyliczonych w art. 9 § 1 K.p. można wyróżnić Kodeks pracy oraz przepisy innych ustaw i aktów wykonawczych, określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców. Omawiany artykuł przewiduje jednak jeszcze inne źródła prawa, specyficzne dla prawa pracy. Jest to dopuszczalne przy przyjęciu poglądu, że katalog źródeł prawa przewidziany w art. 87 ust. 2 Konstytucji nie jest zamknięty. Wskazany przepis nadaje status źródeł prawa aktom prawa miejscowego, za które można uważać specyficzne źródła prawa pracy, mające przecież ograniczony zasięg terytorialny, ale co ważniejsze zasięg przedmiotowy (np. zakładowy układ zbiorowy pracy obejmujący jeden zakład) i podmiotowy. A zatem za kategorię źródeł prawa wyróżnioną w art. 9 § 1 k.p. uznawane są także postanowienia układów zbiorowych oraz akty zakładowe, które w sposób ponadindywidualny określają status stron stosunku pracy. Zalicza się do nich regulaminy oraz statuty.

Obowiązek wydania Regulaminu może wynikać z przepisów szczególnych do Kodeksu pracy. Dotyczy to np. regulaminu świadczeń socjalnych (zob. art. 8 ust. 2 ustawy o Funduszu), regulaminu zwolnień z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (zob. art.

¹ Opracowano na podstawie K. Jaśkowski w: system informacji prawnej Legalis „Komentarz do art. 9 Kp.” oraz K.W. Baran w: system informacji prawnej Legalis „Komentarz do art. 9 Kp”.

3 ust. 4 i 5 ustawy o grupowych zwolnieniach) i regulaminu funduszu szkoleniowego (art. 67 i n. ustawy o promocji zatrudnienia).

Uprawnienia zadekretowane w regulaminach mają charakter roszczeniowy, jeżeli są wystarczająco skonkretyzowane. Regulaminy nie muszą przybierać formy jednego dokumentu, choć względy prakseologiczne za tym przemawiają.

W związku z powyższym do regulaminów, jako specyficznych źródeł prawa pracy, mają zastosowanie Zasady techniki prawodawczej, będące załącznikiem do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908), zawierające regulację typowych środków techniki prawodawczej, a więc np. takich kwestii, jak sposoby formułowania norm w zależności od adresata, do którego norma jest kierowana, sposób formułowania definicji pojęć w aktach normatywnych, czy sposoby zamieszczania odesłań w aktach prawnych.

Fundusz Socjalny a związki zawodowe.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o Funduszu, zasady wykorzystania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, w tym podział środków z tego Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności, ustala pracodawca w Regulaminie uzgodnionym z zakładową organizacją związkową. Zgodnie zaś z art. 27 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, przyznawanie pracownikom świadczeń z Funduszu, dokonywane jest w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową.

W praktyce, powyższe przepisy odnoszą się przede wszystkim do uzgodnienia i zatwierdzenia przez funkcjonujące w placówce związki zawodowe:

- Regulaminu Funduszu,
- planu finansowego Funduszu,
- decyzji o przyznaniu świadczeń.

Przez uzgodnienie ze związkami zawodowymi wskazanymi powyżej aktów, należy rozumieć wypracowanie przez pracodawcę i związki wspólnego stanowiska, a nie jedynie uzyskanie przez pracodawcę opinii, co do projektów tych aktów. Wskazać jednak należy odnośnie uzgadniania treści Regulaminu, iż zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych, jeżeli w placówce funkcjonuje więcej niż jeden związek zawodowy i związki te nie przedstawiają wspólnie uzgodnionego stanowiska w terminie 30 dni, decyzje w sprawie

treści Regulaminu podejmuje pracodawca, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych.

Powyższe uprawnienia związkowe mogą zostać cedowane na członka związku zawodowego zatrudnionego w placówce, co znacznie ułatwi procedury dotyczące funkcjonowania Funduszu, szczególnie w zakresie decyzji o przyznawaniu świadczeń (por. pkt 1.6).

Wydatkowanie środków z Funduszu wbrew przepisom ustawy o związkach zawodowych, stanowi podstawę roszczenia związków do administratora Funduszu, o zwrot tak wydatkowanych kwot (art. 8 ust. 3 ustawy o Funduszu), jak również może skutkować jego odpowiedzialnością karną z powodu utrudniania wykonywania działalności związkowej (art. 35 ustawy o związkach zawodowych).

1.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o Funduszu, za osoby uprawnione do korzystania z Funduszu uważa się pracowników i ich rodziny, emerytów i rencistów – byłych pracowników i ich rodziny oraz inne osoby, którym pracodawca przyznał w Regulaminie, prawo do korzystania ze świadczeń socjalnych finansowanych z Funduszu.

Wskazać należy, że w związku z tak ukształtowaną treścią definicji osoby uprawnionej, administrator funduszu może w zasadzie dowolnie ustalić w Regulaminie, krąg podmiotów uprawnionych do korzystania z Funduszu.

W praktyce najwięcej kontrowersji budzi rozumienie użytego w definicji osób uprawnionych, słowa „rodzina”, gdyż ustawodawca nie wprowadził ani na gruncie ustawy o Funduszu ani innych przepisów prawa pracy definicji legalnej tego pojęcia. W doktrynie przedmiotu można spotkać się z dwoma nurtami rozumienia tego słowa w kontekście Funduszu:

a)w sposób wskazany w art. 67 i następnych ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DzU z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.), w tym rozumieniu za członków rodziny uznaje się:

- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione;
- przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;

- małżonka (wdowę i wdowca);
- rodziców (ojczyrna macochę oraz osoby przysposabiające);

po spełnieniu odpowiednio warunków o których mowa w art. 68 i następnych ustawy,

b) w sposób wskazany w art. 18 Konstytucji w zw. z art. 23 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, gdzie za rodzinę uznaje się jedynie pracownika, jego małżonka i ich dzieci.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że przyjęta przez administratora definicja musi cechować się dostateczną określonością, nie może być katalogiem otwartym, bądź zbyt szerokim bez wyraźnej przyczyny. Z praktyki wynika, że z reguły duże kontrowersje budzi przyznanie możliwości korzystania z funduszu zbyt dużej liczbie osób, w szczególności nie związanych z zakładem pracy. Wskazać należy, że różnicowanie osób uprawnionych do korzystania z Funduszu w stosunku do otrzymywanych świadczeń, może opierać się tylko na kryterium socjalnym. W praktyce okazuje się, że najlepszym rozwiązaniem jest wskazanie definicji rodziny jako osób uprawnionych do korzystania z funduszu, w drodze kompromisu pomiędzy powyżej wskazanymi punktami a i b.

Definicja rodziny może również posłużyć do określenia sytuacji majątkowej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu, poprzez wskazanie kręgu osób, które brane są pod uwagę do ustalenia tej sytuacji. Najczęściej bowiem stosowanym kryterium przyznawania świadczeń, jest właśnie kryterium dochodowe, zazwyczaj określone poprzez ustalenie dochodu na członka rodziny uprawionego. W praktyce okazuje się, że najlepszym rozwiązaniem, jest wprowadzenie węższego katalogu osób uprawnionych do korzystania z funduszu, zaś szerszego dla ustalenia sytuacji majątkowej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu (poprzez np. wskazanie, że do ustalenia tej sytuacji bierze się pod uwagę dochód wszystkich osób będących na utrzymaniu i zamieszkujących z osobą uprawnioną, nie zaś tylko tych, którzy są uprawnieni do korzystania z funduszu).

1.1.3 Rodzaje działalności socjalnej.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o Funduszu, przez działalność socjalną należy rozumieć usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, sprawowanej przez dziennego opiekuna lub nianię, w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej – rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach

określonych umową. Wskazać jednak należy, iż administrator Funduszu nie ma obowiązku finansować każdej ze wskazanych w definicji działalności socjalnej.

Najwięcej kontrowersji zarówno w orzecznictwie jak i doktrynie budzi kwestia finansowania ze środków Funduszu imprez integracyjnych/okolicznościowych, takich jak np. wigilia pracownicza. Wątpliwości w tym zakresie można podzielić na dwa rodzaje tj.:

- czy impreza integracyjna mieści się w ustawowej definicji działalności socjalnej,
- czy przy organizacji danej imprezy o powszechnym charakterze musi mieć zastosowanie kryterium socjalne.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 października 2008 r., II PK 74/08, w pojęciu działalności socjalnej mieści się - jako rodzaj działalności rekreacyjnej, względnie działalności w postaci różnych form wypoczynku - działalność w postaci imprez masowych, takich jak pikniki, czy „andrzejki”. Podobnie w orzeczeniu z dnia 20 sierpnia 2001 r. sygn. I PKN 579/00, SN dopuścił możliwość organizowania ze środków Funduszu festynu, a więc imprezy integracyjnej o charakterze powszechnej dostępności dla osób uprawnionych.

Należy zatem wskazać, iż SN dopuszcza możliwość organizowania imprez integracyjnych finansowanych ze środków Funduszu. W doktrynie wskazuje się, iż dla pełnej realizacji definicji działalności socjalnej, imprezy pracownicze powinny nosić chociaż w pewnym zakresie cechy imprezy sportowo-rekreacyjnej albo kulturalno-oświatowej. Za przykład podaje się śpiewanie kolęd, zaproszenie zespołu muzycznego czy teatralnego, albo organizację różnego rodzaju konkursów.

Odnosnie drugiego z problemów wskazać należy, o czym będzie szerzej mowa przy okazji omawiania zasad przyznawania środków z funduszu, że w orzecznictwie nie tylko sądowym, ale przede wszystkim ZUS i organów skarbowych, zdecydowanie przeważa pogląd, iż każda działalność socjalna powinna opierać się wyłącznie na kryterium socjalnym. W tym zakresie przywołać należy przede wszystkim wyrok SN z dnia 20 sierpnia 2001 r. sygn. I PKN 579/00, w którym SN stwierdził, iż wprowadzenie przez pracodawcę w odniesieniu do festynu zasady przyznawania świadczeń, według której każdy pracownik i wszyscy członkowie jego rodziny - z pominięciem kryterium socjalnego - otrzymali talony uprawniające do konsumpcji na festynie o tej samej wartości, naruszało zasadę powiązania Funduszu z sytuacją osób uprawnionych oraz socjalny charakter Funduszu. Tym samym, jak wskazał SN, pracodawca wydatkował środki Funduszu niezgodnie z przepisami ustawy.

W tym miejscu należy również wskazać, iż Urzędy Skarbowe konsekwentnie odmawiają zwolnienia z podatku świadczeń finansowanych z Funduszu, jeżeli otrzymanie świadczenia nie jest uzależnione od kryterium socjalnego (por. np. interpretacja indywidualna z dnia 29.08.2012, sygn. IPTPB2/415-388/11-3/12-S/DS, Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi).

W stosunku do imprezy pracowniczej, jako wydarzenia o charakterze powszechnej dostępności, które zakłada uczestnictwo na równych zasadach ogółu pracowników, zastosowanie kryterium socjalnego jest stosunkowo kłopotliwe. Oznacza de facto dwie możliwości. Pierwsza polegałaby na zróżnicowaniu świadczeń przysługujących każdemu pracownikowi na takiej imprezie, co z oczywistych względów wydaje się sytuacją kuriozalną. Drugie rozwiązanie zobligowałoby pracowników do pokrycia kosztów takiej imprezy w różnej wysokości, w stosunku do przysługujących im dopłat z Funduszu. Wydaje się, że najwłaściwszą formą organizacji imprez integracyjnych ze środków Funduszu, będzie drugie ze wskazanych rozwiązań.

W praktyce, poważne wątpliwości budzi również definicja pomocy materialnej rzeczowej bądź finansowej. Przyjęto, że świadczenia te polegają przede wszystkim na przyznawaniu zapomóg a więc świadczeń związanych z trudną sytuacją materialną osoby uprawnionej. W doktrynie zapomogi dzieli się na dwa rodzaje, zaś podział ten jest ściśle związany z przepisami prawa podatkowego. I tak wyróżniamy zapomogi:

- losowe – które należy rozumieć zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 26 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej zwanej updog). Przepis ten stanowi, iż wolne od podatku dochodowego są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2.280 zł,
- doraźne – są to zapomogi związane z ogólnie pojętym znacznym pogorszeniem się sytuacji materialnej osoby uprawnionej, z przyczyn innych, niż wskazane w definicji zapomogi losowej.

Odnosnie znaczenia pozostałych rodzajów działalności socjalnej, o których mowa w ustawie o Funduszu, to wskazać można, że przez działalność kulturalno-oświatową, należy rozumieć zakup biletów wstępu na koncerty, do kina, teatru, opery, organizowanie imprez kulturalnych w zakładzie pracy itp., zaś przez działalność sportowo-rekreacyjną, należy rozumieć karnety na basen, siłownię, organizowanie zawodów sportowych i gier, w których

biorą udział pracownicy i ich rodziny, zakup sprzętu oraz wyposażenie sali gimnastycznej, siłowni w firmie, pikniki, wynajem kortu tenisowego itp.,

W pozostałym zakresie wskazać należy, że pracodawcy nie powinni finansować jako działalności socjalnej, m.in. następujących rodzajów wydatków ponoszonych na:

- profilaktyczne szczepienia ochronne,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, szkolenia,
- ubezpieczenia emerytalne i na życie,
- dojazdy pracowników do pracy,
- prowadzenie przyzakładowego żywienia zbiorowego (zakładowych stołówek, restauracji, barów itp.),
- zakup środków trwałych na własne potrzeby,
- zakup upominków okolicznościowych, np. w związku z przejściem pracownika na emeryturę bądź rentę, zakupu wieńców pogrzebowych itp.
- wypłaty świadczeń, których nie przewiduje regulamin,
- zakup materiałów biurowych i materiałów promocyjnych, wydatków o charakterze administracyjnym, takich jak opłaty bankowe związane z prowadzeniem rachunku (są to koszty pracodawcy, a nie funduszu).

1.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o Funduszu, przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Przepis ten wprowadza tzw. zasadę wyłączności kryterium socjalnego. Odnośnie stosowania wskazanej zasady wypowiedział się Sąd Najwyższy w wielu orzeczeniach, zaś wypowiedzi te przeszły w tym zakresie pewną ewolucję. W wyroku z dnia z dnia 25 sierpnia 2004 r. sygn. I PK 22/03, SN wskazał, iż sprzeczne z ustawą jest wydatkowanie środków funduszu niezgodnie z zasadą ich przyznawania według kryterium socjalnego, to jest kryterium uzależniającego przyznawanie ulgowych usług i świadczeń wyłącznie od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Podobny pogląd wyraził SN w wyrokach z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 579/00, OSNP 2003 nr 14, poz. 331 oraz z dnia 11 maja 1999 r., I PKN 664/98, OSNAPIUS 2000 nr 14, poz. 540. W wyroku z dnia 23 października 2008 r., II PK 74/08, OSNP 2010/7–8/88, SN wskazał jednak, iż przepis art. 8 ust. 1 ustawy o Funduszu nie

odnosi się do całości działalności socjalnej w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy, a jedynie do ulgowych świadczeń i usług. Zdaniem SN regulamin może przewidywać wydatkowanie środków funduszu na inne cele mieszczące się w ramach działalności socjalnej oraz ustalać inne zasady korzystania z tych świadczeń, np. powszechnej dostępności na równych zasadach w zakresie imprez integracyjnych. Można by zatem na podstawie przywołanego orzeczenia, wyróżnić dwa rodzaje zasad przyznawania świadczeń z Funduszu:

- 1) według kryterium socjalnego, dla świadczeń mających określonego, indywidualnego adresata (paczki dla dzieci, bony dla pracowników itp.),
- 2) równo dla wszystkich, dla świadczeń powszechnie dostępnych na równych zasadach (imprezy okolicznościowe).

Jednakże w kolejnym z orzeczeń z dnia 16 września 2009 r., sygn. I UK 121/09, SN wskazał, że podstawową zasadą dysponowania środkami funduszu, jest zasada określona w art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Zdaniem SN, zasada ta stanowi, że przyznawanie ulgowych świadczeń i wysokość dopłat z funduszu powinno być uzależnione wyłącznie od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby korzystającej z funduszu i nie ma w tym zakresie wyjątków. W orzeczeniu tym, SN stwierdził, że Regulamin Funduszu, nie może zmienić tej zasady. Stąd świadczenia wypłacone przez pracodawcę z pominięciem owej zasady, nie mogą być ocenione w sensie prawnym jako świadczenia socjalne, a jeżeli tak, to nie mogą korzystać z uprawnień przyznanych tym świadczeniom przez system ubezpieczeń społecznych i prawo podatkowe. Innymi słowy, pomoc z funduszu może być dokonywana jedynie wówczas, gdy uzależnia się jej przyznawanie od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika.

Również w orzeczeniach urzędów skarbowych wskazuje się na bezwzględną konieczność przestrzegania kryterium socjalnego. Jak stwierdził Minister Finansów w indywidualnej interpretacji z dnia 06.12.2010, sygn. DD3/033/174/KDJ/10/PK-1143 jeśli źródłem finansowania imprezy integracyjnej jest zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, finansowanie musi uwzględniać sytuację dochodową pracowników. Oznacza to, że dofinansowanie z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych będzie różne dla poszczególnych pracowników, gdyż musi uwzględniać kryteria socjalne określone w Regulaminie Funduszu (por. również interpretacja indywidualna z dnia 29.08.2012, sygn. IPTPB2/415-388/11-3/12-S/DS, Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi).

Należy zatem przyjąć, że jedynym kryterium dotyczącym podziału środków z funduszu jest kryterium socjalne, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o Funduszu.

Mając na uwadze przywołane kryterium socjalne wskazać należy, że:

- przyznanie środków z funduszu nie może być uzależnione od stażu pracy ani wymiaru etatu czy rodzaju umowy o pracę,
- przyznawane z funduszu świadczenia muszą w sposób istotny różnić się w stosunku do osób uprawnionych o różnym statusie materialnym, czy sytuacji rodzinnej,
- możliwa jest sytuacja, w której osoby o najlepszej sytuacji materialnej w zakładzie pracy, nie otrzymają środków z funduszu.

Kryterium socjalne nie ma zastosowania w przypadku świadczenia urlopowego dla nauczycieli. Zgodnie z art. 53 ust. 1a Karty Nauczyciela, z odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wypłacane jest nauczycielowi do końca sierpnia każdego roku świadczenie urlopowe w wysokości odpisu podstawowego, o którym mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustalonego proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy i okresu zatrudnienia nauczyciela w danym roku szkolnym.

1.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z funduszu.

Ze względu na przyznawanie środków z funduszu wyłącznie na podstawie kryterium socjalnego, należy ustalić odpowiednie zasady dotyczące ustalenia sytuacji socjalnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. W doktrynie przedmiotu proponuje się dwa rozwiązania:

- a) ustalenie sytuacji socjalnej wyłącznie na podstawie kryterium dochodowego,
- b) ustalenie sytuacji socjalnej na podstawie dodatkowo innych jeszcze kryteriów, takich jak np. szczególne obciążenia finansowe w postaci np. złego stanu zdrowia, trudnej sytuacji rodzinnej (osoby samotne, rodziny wielodzietne), czy jakiegoś zdarzenia losowego negatywnie wpływającego na sytuację materialną.

W praktyce za najlepsze rozwiązanie uznaje się oparcie ustalenia sytuacji socjalnej osoby uprawnionej, przede wszystkim o kryterium dochodowe, z tym, że przy ustaleniu tego dochodu należy wziąć pod uwagę liczbę i dochód osób, z którymi osoba ta prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Jeśli zaś chodzi o kryterium inne niż dochodowe, to powinno mieć ono zastosowanie w zasadzie wyłącznie w przypadku ubiegania się osoby uprawnionej o zapomogę losową czy doraźną. Wskazać bowiem należy, że kryterium to w przeciwieństwie

do dochodu, stanowi cechę niemierzalną i może stanowić uzasadnienie do świadczeń incydentalnych w postaci zapomóg, uzasadnionych właśnie charakterem zarówno tej cechy jak i wskazanych kryteriów.

Kolejnym problemem dotyczącym badania sytuacji socjalnej osoby uprawnionej, jest kwestia uzyskania danych dotyczących tej sytuacji. Jak wskazał SN w orzeczeniu z dnia 8 maja 2002 r. sygn. akt IPKN 267/2001, zasadą przyznawania ulgowych usług i świadczeń oraz dopłat z Funduszu, jest ich przyznawanie według kryteriów o charakterze wyłącznie socjalnym, tj. uzależnionych co do zasady i wysokości od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Z tego zaś punktu widzenia nie może być obojętne to, czy i jakie dochody osiąga pracownik poza zakładem pracy, w którym ubiega się o świadczenie oraz jaka jest sytuacja życiowa wszystkich członków jego rodziny, z którymi prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Jeżeli więc przyznawanie świadczeń jest uzależnione od wymienionych wyżej kryteriów, to oczywiste staje się, że sytuacja pracownika lub innej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu wymaga każdorazowo wyjaśnienia, ustalenia i oceny, co przyznaje administratorowi Funduszu, prawo do żądania od osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu, stosownych dokumentów dotyczących jego sytuacji socjalnej.

Powyższe stwierdzenia potwierdził Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (patrz:http://www.giodo.gov.pl/318/id_art/4764/j/pl/), wskazując ponadto, iż należy mieć na względzie fakt, iż przetwarzanie danych osobowych nie może prowadzić do gromadzenia ich w zakresie szerszym, niż jest to konieczne dla realizacji celu, w jakim dane są pozyskiwane, czyli w ujęciu ustawy o ochronie danych osobowych – przetwarzane. Zgodnie bowiem z art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy administrator danych osobowych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane. Adekwatność danych w stosunku do celu ich przetwarzania powinna być rozumiana jako równowaga pomiędzy uprawnieniem osoby do dysponowania swymi danymi, a interesem administratora danych. Równowaga będzie zachowana, jeżeli administrator danych zażąda danych tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wypełnienia celu, w jakim dane są przetwarzane. Ponadto, jak wskazuje się w literaturze przedmiotu, z przepisu art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, wynika w szczególności zakaz zbierania danych

niemających znaczenia, jak i danych o większym, niż konieczny stopniu szczegółowości, jak również danych zbieranych „na przyszłość”.

Istotna w tym zakresie jest również wypowiedź GODO, który stwierdził, że dane rodziny pracownika gromadzone w zw. z działalnością funduszu nie podlegają rejestracji jako, że są to dane dotyczące tego pracownika (patrz http://www.godo.gov.pl/348/id_art/1241/j/pl/).

1.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej

Ustawa o Funduszu nie przewiduje tworzenia przez administratora funduszu Komisji Socjalnej, jej utworzenie nie jest zatem obligatoryjne. Niemniej jednak administrator ma takie prawo w ramach tworzenia na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o Funduszu, Regulaminu Funduszu. Znaczenie Komisji Socjalnej wydaje się być nie do przecenienia, gdyż jej celem jest wyrażanie woli pracowników, co do podziału przysługujących im środków z Funduszu. Jednak sensu tworzenia Komisji, należy upatrywać jeszcze w nieco innym kontekście.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, przyznawanie pracownikom świadczeń z Funduszu, dokonywane jest w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową. Nie ma przeszkód prawnych ku temu, aby działająca na terenie zakładu pracy organizacja związkowa, delegowała to uprawnienie na rzecz związkowca będącego członkiem Komisji, w drodze wspólnie wypracowanych z administratorem Funduszu zasad, zapisanych w Regulaminie. Znacznie uprości to procedurę przyznawania środków z Funduszu i da Komisji Socjalnej faktyczną legitymację do uzgadniania z administratorem Funduszu, sposobu wydatkowania środków.

Wskazane jest również, aby członkowie Komisji Socjalnej pochodzili z wyboru dokonanego spośród wszystkich pracowników danego zakładu pracy, z tym, że dobrze byłoby, aby członkowie Ci reprezentowali każdą z grup zawodowych funkcjonujących w zakładzie, a więc np. pracowników pedagogicznych i pracowników niepedagogicznych, oraz jak już było wspomniane, związki zawodowe.

Istotne jest również wskazanie zasad funkcjonowania Komisji Socjalnej, bądź bezpośrednio w Regulaminie, bądź w postaci odrębnego załącznika do Regulaminu, jako Regulamin pracy Komisji. Skoro bowiem administrator Funduszu wprowadza w Regulaminie ciało doradcze w postaci Komisji, od działania której uzależnione jest zgodne z prawem

wydatkowanie środków, to niezbędne jest określenie sposobu jej działania. Ważne jest również, aby działanie Komisji, w tym jej decyzje, polegały na zasadzie pisemności.

Istotne znaczenie dla pracy Komisji, ma wypowiedź GODO odnośnie dostępu pracowników (członków Komisji) do danych osobowych innych pracowników. Jak stwierdził GODO, dział kadr ma prawo przekazać akta osobowe pracownika innej osobie zatrudnionej u danego pracodawcy, o ile jest to niezbędne do prawidłowego wykonywania obowiązków służbowych i o ile osoba, której pracodawca udostępnia akta personalne innej osoby u niego zatrudnionej, będzie posiadała nadane przez administratora danych (pracodawcę) upoważnienie do przetwarzania danych osobowych, w tym danych pochodzących z akt pracowniczych (por. http://www.godo.gov.pl/348/id_art/3207/j/pl/).

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych, którą prowadzi administrator, wskazać należy:

- imię i nazwisko osoby upoważnionej,
- datę nadania i ustania oraz zakres upoważnienia do przetwarzania danych osobowych,
- identyfikator, jeżeli dane są przetwarzane w systemie informatycznym.

1.1.7 Wzór Regulaminu Funduszu

Opracowano wzór Regulaminu Funduszu, jak również załącznika do Regulaminu w postaci Regulaminu Pracy Komisji Socjalnej. Nie opracowano pozostałych załączników, o których mowa w poniższym Regulaminie, albowiem ich treść zależy od indywidualnej sytuacji kadrowej i finansowej jednostek.

REGULAMIN ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

ZAGADNIENIA OGÓLNE

§ 1.

Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, opracowany został na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 4 marca 1984 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (tekst jedn. Dz.U. z 1996 r., Nr 70, poz 335 ze zm.),

- 2) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.),
- 3) stosownych aktów wykonawczych.

§ 2.

Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

Regulamin – Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

fundusz – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzony w na podstawie ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych,

placówka – (wpisać nazwę placówki której dotyczy Regulamin),

administrator Funduszu – dyrektor placówki,

związki zawodowe – zakładowe (międzyzakładowe) organizacje związkowe działające w placówce i posiadające uprawnienia organizacji związkowych na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych,

emeryci i renciści byli pracownicy zakładu – osoby posiadające aktualny status emeryta lub rencisty (z tytułu niezdolności do pracy), którzy przed uzyskaniem świadczenia emerytalnego (rentowego) rozwiązyali stosunek pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę,

Komisja Socjalna – zespół osób składający się z pracowników placówki, w tym pracowników należących do związków zawodowych, powołany w celu uzgadniania przyznawanych świadczeń z Funduszu, oraz do innych zadań wymienionych w niniejszym Regulaminie i regulaminie Komisji Socjalnej, którego treść stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu.

§ 3.

1. Regulamin określa zasady tworzenia i przeznaczenia środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej, oraz zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowych z Funduszu.
2. Środkami Funduszu administruje administrator Funduszu.
3. Środki Funduszu gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym.
4. Podstawą działalności socjalnej w placówce jest regulamin ZFŚS oraz roczny plan wydatków wraz ze szczegółowym preliminarzem wydatków na poszczególne rodzaje działalności socjalnej, ustalony do 31 marca każdego roku przez administratora Funduszu w uzgodnieniu z Komisją Socjalną.

5. Nie korzystanie z Funduszu nie daje osobie uprawnionej podstawy do żądania jakiegokolwiek ekwiwalentu.

§ 4

1. W celu usprawnienia procesu uzgadniania stanowiska pracodawcy i związków zawodowych przy podejmowaniu decyzji o przyznawaniu świadczeń z Funduszu, jak również przygotowywania planu Funduszu, powołuje się stałą Komisję Socjalną, w skład której wchodzi pracownicy będący członkami związków zawodowych, w liczbie nie niższej niż 51 % składu Komisji.
2. Związki zawodowe, poprzez zatwierdzenie treści niniejszego Regulaminu, cedują na swoich przedstawicieli w Komisji Socjalnej uprawnienia, o których mowa w art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych jak również w art. 8 ust. 2 ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych.

§ 5

1. Przyznawanie osobom uprawnionym świadczeń z Funduszu, odbywa się na wniosek samego uprawnionego, przełożonego, opiekuna lub organizacji związkowej, i jest uzgadniane ze związkami zawodowymi, w ramach działającej Komisji Socjalnej, a następnie zatwierdzanie do wypłaty przez administratora Funduszu, co oznacza, że uzgodnienie to wyczerpuje ustawowy obowiązek wynikający z art. 27 ust 2 ustawy o związkach zawodowych.
2. Ostateczną decyzję o przyznaniu świadczenia z Funduszu podejmuje administrator Funduszu.

§ 4.

1. Wszystkie osoby zamierzające skorzystać w danym roku kalendarzowym ze świadczeń finansowych z Funduszu, powinny złożyć Komisji Socjalnej, w nieprzekraczalnym terminie do końca marca każdego roku, informację o sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej za poprzedni rok.
2. Osoba, która nie złożyła informacji wymienionej w ust. 1, lub złożyła ją po terminie, nie będzie mogła w danym roku kalendarzowym korzystać z ulgowych świadczeń finansowych z Funduszu.

3. Do końca marca danego roku świadczenia są przyznawane w oparciu o złożoną informację z roku poprzedniego, chyba że uprawniony złoży wcześniej nową informację.
4. Osoby zatrudnione w trakcie roku, tj. po 31 marca, składają informację, o której mowa w ust. 1 w momencie nawiązania stosunku pracy.
5. W razie powzięcia przez Komisję Socjalną wątpliwości co do wiarygodności danych przedstawionych przez osobę uprawnioną w informacji lub we wniosku o świadczenie, Komisja Socjalna może żądać od składającego taką informację lub wniosek, dokumentów potwierdzających te dane (np. zaświadczenie o dochodach pracownika z innego zakładu, dochodach współmałżonka, dziecka lub innego uprawnionego do korzystania z funduszu członka rodziny; zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły; decyzja Powiatowego Urzędu Pracy o wysokości pobieranego zasiłku dla bezrobotnych lub o przyznaniu statusu bezrobotnego bez prawa do zasiłku; decyzja o przyznaniu emerytury, renty lub zasiłku-świadczenia przedemerytalnego wraz z ostatnią decyzją waloryzacyjną itp.).

OSOBY UPRAWNIONE DO KORZYSTANIA Z ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

§ 5.

1. Do korzystania z Funduszu uprawnione są następujące osoby:
 - 1) pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę (w całym okresie zatrudnienia), w tym na podstawie umowy w celu przygotowania zawodowego, bez względu na wymiar czasu pracy, rodzaj umowy o pracę i staż pracy,
 - 2) pracownicy zatrudnieni na podstawie powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (w całym okresie zatrudnienia), bez względu na wymiar czasu pracy i staż,
 - 3) emeryci i renciści (w okresie pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy) byli pracownicy placówki, z którymi placówka rozwiązała stosunek pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę,
 - 4) członkowie rodzin osób wymienionych w pkt. 1-3, tj.:
 - a) małżonek,
 - b) dzieci własne, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, dzieci jednego z małżonków, jeżeli na tym małżonku ciąży

obowiązek wychowania i utrzymania dziecka - w wieku do lat 18, a uczące się w wieku do lat 25, oraz bez względu na wiek dzieci z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną stopniem niepełnosprawności

- c) małżonek po zmarłym pracowniku uprawniony do renty rodzinnej, której wysokość (brutto) nie przekracza 150% najniższego świadczenia z tego tytułu,
2. Uprawnienia do korzystania z Funduszu, jako członkowie rodziny, tracą osoby wymienione w ust. 1 pkt. 4 ppkt. b) i c) w przypadku wstąpienia w związek małżeński.

§ 6.

1. Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z pomocy Funduszu (kryterium socjalne).
2. Do określenia sytuacji materialnej osób uprawnionych, o której mowa w ust. 1, przyjmuje się średni miesięczny dochód brutto przypadający na jednego członka rodziny osoby uprawnionej.
3. Za członków rodziny, o których mowa w ust. 2 uznaje się wspólnie zamieszkujące z osobą uprawnioną osoby, o których mowa § 5 pkt 4.
4. Wprowadza się tabele określające przysługujące kwoty dofinansowania do poszczególnych świadczeń z Funduszu, o których mowa w § 7 (załącznik nr 3 do Regulaminu). Tabele ustala się zgodnie z kryterium socjalnym, o którym mowa w ust. 1.

PRZEZNACZENIE ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

§ 7

Środki Funduszu przeznaczone są na:

- 1) dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego przez pracownika/emeryta/rencistę we własnym zakresie,
- 2) dofinansowanie do krajowego i zagranicznego wypoczynku dzieci i młodzieży w formie kolonii wypoczynkowych i zdrowotnych, obozów, zimowisk,
- 3) świadczenia urlopowe dla nauczycieli,
- 4) dofinansowanie wycieczki organizowanej przez placówkę,
- 5) dofinansowanie działalności kulturalno-oświatowej, sportowej i turystycznej,

- 6)udzielenie pomocy rzeczowej i finansowej, przeznaczonej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w formie bezzwrotnych zapomóg,
- 7)pomoc finansową na cele mieszkaniowe w formie zwrotnych pożyczek.

SZCZEGÓŁOWE ZASADY FINANSOWANIA POMOCY Z ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

§ 8

Ustala się następujące szczegółowe sposoby finansowania działalności socjalnej:

- 1) działalność kulturalno – oświatowa, sportowa i turystyczna - dopłata do biletów wstępu do kin, teatrów, na imprezy kulturalne i sportowe itp.,
- 2) dopłata do wycieczki organizowanej przez placówkę - pokrycie kosztów przejazdu, noclegów, wyżywienia oraz biletów wstępu do placówek kulturalno-oświatowych,
- 3) pomoc rzeczową lub finansowa:
 - a) zapomoga doraźna udzielana w związku z trudną sytuacją, rodzinną i materialną osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu– przyznawana nie częściej niż raz w roku, a w sytuacjach wyjątkowych maksymalnie trzy razy w roku,
 - b) zapomoga losowa w związku z indywidualnymi zdarzeniami losowymi, klęskami żywiołowymi i długotrwałą chorobą lub śmiercią najbliższego członka rodziny, tj. współmałżonka lub dziecka oraz innych członków rodziny uprawnionych na podstawie § 5 Regulaminu do korzystania z pomocy socjalnej – poznawana nie częściej niż raz w roku, a w sytuacjach wyjątkowych, maksymalnie trzy razy w roku. Warunkiem uzyskania pomocy, jest przedstawienie przez osobę ubiegającą się o taką pomoc, wiarygodnego dokumentu potwierdzającego tą sytuację, tj. w przypadku długotrwałej choroby – zaświadczenie lekarza o długotrwałej (przewlekłej) chorobie, w przypadku śmierci członka rodziny – kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu, w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych (kradzież, pożar, zalenie, wypadek) – odpowiednie dokumenty (zaświadczenie odpowiedniego organu, oświadczenie ewentualnego świadka, kopia protokołu itp.).
- 4) Dofinansowanie do krajowego i zagranicznego wypoczynku dzieci i młodzieży – dofinansowanie możliwe jest po przedstawieniu imiennej faktury wystawionej przez podmiot prowadzący działalność w tym zakresie.

§ 9.

1. Pomoc finansowa na cele mieszkaniowe jest udzielana w formie oprocentowanej pożyczki.
2. Pożyczka może być udzielona na remont i modernizację domu lub lokalu mieszkalnego, oraz budowę domu lub zakup lokalu mieszkalnego.
3. Maksymalny okres spłaty pożyczki wynosi 3 lata przy oprocentowaniu 2% w skali roku. Pozostałe warunki spłaty pożyczki określa umowa z pożyczkobiorcą.
4. O pożyczkę można ubiegać się raz na dwa lata pod warunkiem spłaty poprzedniej pożyczki.
5. W uzasadnionych przypadkach pożyczka może być umorzona w części, po spłaceniu co najmniej 30% kwoty pożyczki.
6. W razie śmierci pożyczkobiorcy pożyczkę umarza się.
7. Ustala się następujący sposób zabezpieczenia spłaty pożyczki:
 - a) do kwoty złotych poręczycielem jest współmałżonek pracownika a w przypadku rozdzielenia majątkowej lub braku współmałżonka, inny pracownik;
 - b) dla kwot z przedziału od do złotych poręczycielami są dwaj pracownicy;
 - c) dla kwoty powyżej złotych sposób zabezpieczenia pożyczki będzie ustalany indywidualnie przez administratora Funduszu.
8. Pracownik otrzymujący pożyczkę zobowiązany jest do wyrażenia pisemnej zgody na potrącenie spłacanych rat pożyczki z wynagrodzenia za pracę.
9. Niespłacona pożyczka staje się natychmiast wymagalna w razie rozwiązania stosunku pracy z winy pracownika.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 13.

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszym Regulaminem mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
2. Regulamin wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia.

Zatwierdzam:

Związki zawodowe.

Zatwierdzam:

Administrator Funduszu

Regulamin pracy Komisji Socjalnej Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

§ 1

Regulamin pracy Komisji Socjalnej Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (zwany dalej „Regulaminem pracy Komisji Socjalnej”), reguluje pracę Komisji Socjalnej, powołanej na podstawie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

§ 2

1. Komisja Socjalna (zwana dalej „Komisją”), realizuje zadania przewidziane w Regulaminie ZFŚS, w szczególności opiniuje wnioski o świadczenia z ZFŚS.
2. Komisja jest ciałem doradczym administratora Funduszu.
3. Komisja wraz z administratorem Funduszu czuwa nad przestrzeganiem Regulaminu ZFŚS.
4. Komisja w swojej pracy kieruje się zasadą wyłączności kryterium socjalnego, a w swoich opiniach jest niezależna.

§ 3

Komisja składa się z nieparzystej liczby członków, nie mniejszej niż 3 osoby, wybranych z pośród pracowników i emerytów placówki. Wybór członków Komisji dokonywany jest na zebraniu pracowniczym, przy obecności co najmniej połowy wszystkich pracowników.

§ 4

Kadencja członków Komisji trwa 3 lata od dnia powołania na stanowisko. W przypadku rezygnacji lub utraty członkostwa przez któregośkolwiek z członków komisji, nowy członek komisji zostaje wybrany nie później, niż w ciągu 3 miesięcy. Kadencja nowo wybranego członka, kończy się wraz z upływem kadencji pozostałych członków komisji.

§ 5

1. Utrata członkostwa w Komisji następuje wraz z ustaniem stosunku pracy członka Komisji w placówce.

2. Utrata członkostwa następuje także w przypadku rażącego i uporczywego niewykonywania przez członka Komisji swoich obowiązków wynikających z Regulaminu ZFŚS w tym Regulaminu Prac Komisji; decyzje w tej sprawie podejmuje Dyrektor placówki na uzasadniony wniosek wszystkich pozostałych członków Komisji.

§ 6

1. Członkowie Komisji wybierają spośród siebie przewodniczącego zwykłą większością głosów.

2. Przewodniczący Komisji może być w każdej chwili odwołany przez pozostałych członków Komisji w głosowaniu zwykłą większością głosów przy obecności wszystkich pozostałych członków Komisji. Przewodniczący nie bierze udziału w tym głosowaniu.

3. Przewodniczącym Komisji może być osoba, która daje rękojmię bezstronnego i sprawnego wypełniania swoich obowiązków a ponadto posiada wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych a także ustawy o ZFŚS.

§ 7

1. Przewodniczący Komisji zwołuje posiedzenia oraz kieruje pracami Komisji.

2. Przewodniczący jest osobą uprawnioną do kontaktów z administratorem Funduszu w sprawach dotyczących prac Komisji.

3. Przewodniczący Komisji ma prawo do zwołania nadzwyczajnego posiedzenia Komisji.

4. W przypadku nieobecności Przewodniczącego, pracami Komisji kieruje wyznaczony przez niego uprzednio, inny członek Komisji.

§ 8

1. Dla ważności prac komisji wymagana jest obecność co najmniej 51 % członków.

2. Posiedzenia Komisji są protokołowane.

3. Administrator Funduszu ma prawo wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji, bez prawa głosu.

§ 9

1. W razie braku możliwości wypracowania przez Komisję wspólnego stanowiska w danej sprawie, przewodniczący zarządzi głosowanie nad proponowanymi rozwiązaniami zwykłą większością głosów.

2. W przypadku jednakowej liczby głosów, rozstrzyga głos Przewodniczącego.

§ 10

1. Komisja zbiera się na posiedzenie zwykłe nie częściej niż raz w miesiącu, a w każdym razie nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. Termin posiedzenia wyznaczy przewodniczący po konsultacji z członkami Komisji i administratorem Funduszu.
2. Administrator Funduszu ma prawo zwołać posiedzenie Komisji w każdym czasie.

§ 11

1. Komisja proponuje corocznie plan finansowy Funduszu a także określa terminy składania wniosków.
2. Plan finansowy ZFŚS a także terminy składania wniosków, wchodzi w życie po ogłoszeniu ich przez administratora Funduszu w formie zarządzenia.

§ 12

Do zadań Komisji należy w szczególności:

1. tworzenie co roku planu Funduszu i sprawozdania z wykonania planu,
2. prowadzenie pełnej ewidencji i dokumentacji przyznawanych świadczeń, w tym protokołów z posiedzeń Komisji,
3. przyjmowanie wniosków złożonych przez osoby uprawnione,
4. opiniowanie wniosków złożonych przez osoby uprawnione,
5. sporządzenie na podstawie ewidencji z działu kadr listy uprawnionych osób do otrzymania świadczeń,
6. współpraca z działem księgowości a także administracji i obsługi w sprawach wynikających z prac Komisji,
7. prowadzenie innych spraw wynikających z Regulaminu ZFŚS.

§ 13

Przewodniczący Komisji powierzy sprawy o których mowa w § 13 pkt. 2,3,5,6,7 poszczególnym członkom Komisji.

§ 14

W razie uzasadnionych wątpliwości co do informacji zawartych we wniosku o świadczenie, przewodniczący Komisji ma prawo żądać od wnioskodawcy dodatkowych wyjaśnień ustnych bądź pisemnych, w szczególności dotyczących liczby osób będących członkami rodziny uprawnionego i dochodu rodziny, przy zachowaniu ograniczeń wynikających z prawa pracy i ustawy o ochronie danych osobowych.

§ 16

W stosunku do wniosków przyjętych w czasie obowiązywania dotychczasowych przepisów dotyczących pracy Komisji Socjalnej, stosuje się przepisy nowego Regulaminu Pracy Komisji Socjalnej.

1.2 FINANSE FUNDUSZU

1.2.1 Odpis

Według art. 5 ust. 1 ustawy o Funduszu, Fundusz tworzy się z corocznego odpisu podstawowego, naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych. Wg. art. 5 ust.2 ustawy, wysokość odpisu podstawowego, o którym mowa w ust. 1, wynosi na jednego zatrudnionego, z zastrzeżeniem ust. 2a i 3, 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. Wg. art. 5 ust. 2a, wysokość odpisu podstawowego na jednego pracownika młodocianego wynosi w pierwszym roku nauki 5%, w drugim roku nauki 6%, a w trzecim roku nauki 7% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2. Wg. art. 5 ust 3ustawym, wysokość odpisu podstawowego na jednego pracownika wykonującego prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze – w rozumieniu przepisów o emeryturach pomostowych, wynosi 50% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2. Wg. art. 5 ust. 4, wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Wg. art. 5 ust. 5, pracodawcy sprawujący opiekę socjalną nad emerytami i rencistami, w tym także ze zlikwidowanych zakładów pracy, mogą zwiększyć Fundusz o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki.

Wysokość odpisów i zwiększeń na zfsś w 2012 i 2013 r.:²

² Opracowano na podstawie:

- ustawa z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. z 30 grudnia 2011 Nr 291 poz. 1707);
- ustawa z 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej
- ustawa z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.);
- obwieszczenie Prezesa GUS z 18 lutego 2011 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2010 r. i w drugim półroczu 2010 r. (M.P. Nr 15, poz. 156).

		Procent przeciętnego wynagrodzenia	Kwota przeciętnego wynagrodzenia w II półroczu 2010 r.	Wysokość odpisu lub zwiększenia w 2012 i 2013 r.
Obowiązkowe odpisy podstawowe	normalne warunki	37,50%	2917,14 zł	1093,93 zł
	warunki szczególne	50%		1458,57 zł
	młodociani	I rok nauki 5%		145,86 zł
		II rok nauki 6%		175,03 zł
		III rok nauki 7%		204,20 zł
Odpisy fakultatywne	niepełnosprawni w stopniu znacznym lub umiarkowanym	zwiększenie odpisu o 6,25% z kwoty przeciętnego wynagrodzenia		182,32 zł
	byli pracownicy zakładu będący emerytami lub rencistami, nad którymi zakład pracy sprawuje opiekę socjalną	zwiększenie zfs o 6,25% z kwoty przeciętnego wynagrodzenia		182,32 zł
	na każdego zatrudnionego, jeśli pracodawca utworzył żłobek lub klub dziecięcy (pod warunkiem przeznaczenia całości tego zwiększenia na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego)	zwiększenie zfs o 7,5% kwoty z przeciętnego wynagrodzenia		218,79 zł

Wg. art. 53 ust. 1 Karty Nauczyciela, dla nauczycieli dokonuje się corocznie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu

roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110% kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 KN, obowiązującej w dniu 1 stycznia danego roku. Wg. art. 53 ust. 2 KN, dla nauczycieli będących emerytami, rencistami lub nauczycielami pobierającymi nauczycielskie świadczenie kompensacyjne dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 5% pobieranych przez nich emerytur, rent oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2012 (Dz.U. z 2012 r., poz. 273) obowiązująca w dniu 1 stycznia 2012 r. kwota bazowa dla nauczycieli wynosiła 2 618,10 zł. A zatem, wysokość odpisu na pełnozatrudnionego nauczyciela w 2012 r. powinna być liczona w następujący sposób: $2\,618,10 \text{ zł} \times 110 \% = 2\,879,91 \text{ zł}$. Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U z 2012 r. poz. 1456) w 2013 r. wysokość kwoty bazowej dla obliczenia odpisu jest taka sama jak w 2012 r. a więc odpis w 2013 r. jest równy wartości odpisu w 2012 r.

Zgodnie z art. 53 ust. 1a Karty Nauczyciela, z odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w ust. 1, wypłacane jest nauczycielowi do końca sierpnia każdego roku świadczenie urlopowe w wysokości odpisu podstawowego, o którym mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustalonego proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy i okresu zatrudnienia nauczyciela w danym roku szkolnym. Wynika stąd, że zarówno w 2012 jak i 2013 r. wysokość świadczenia urlopowego przypadająca na jednego zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nauczyciela, pozostającego w stosunku pracy przez cały rok szkolny, wynosi 1093,93 zł.

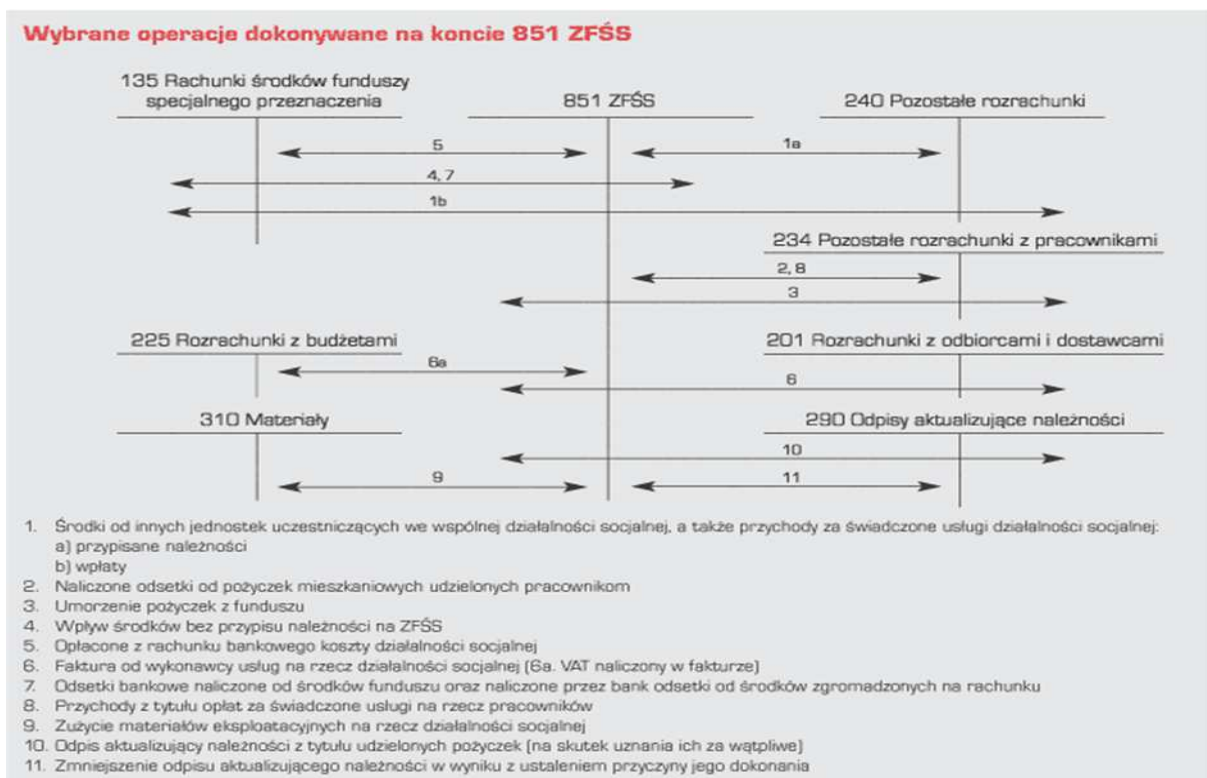
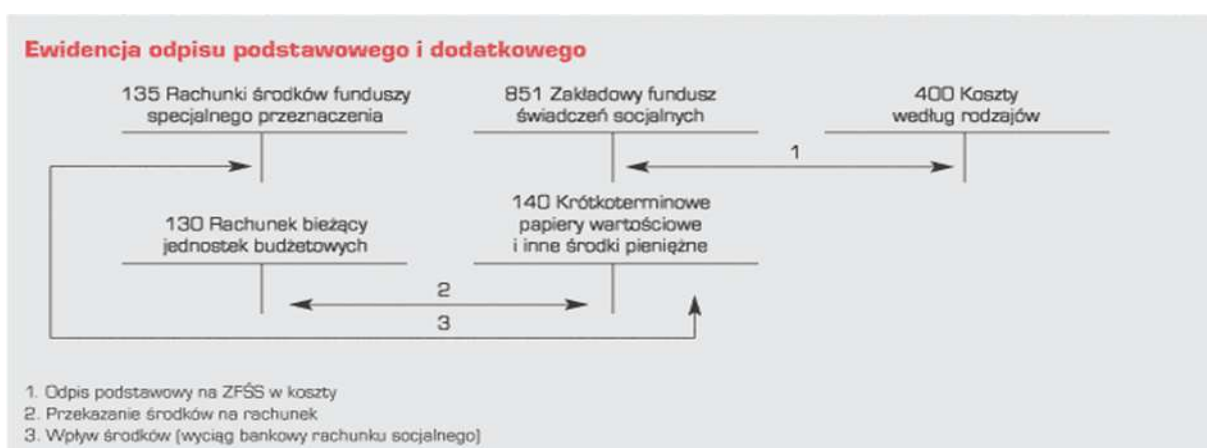
Podstawą naliczania odpisu na Funduszu, jest przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba osób zatrudnionych u pracodawcy obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy (§ 1 rozporządzenia MPiPS z 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zfs – DzU nr 43, poz. 349, zwanego dalej rozporządzeniem).

Ustalając przeciętny poziom zatrudnienia w danym roku kalendarzowym, należy zsumować przeciętną liczbę zatrudnionych w poszczególnych miesiącach, a następnie otrzymaną sumę podzielić przez 12 (§ 3 ww. rozporządzenia). Na koniec roku należy skorygować planowaną liczbę zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych. Jeśli między planowanym a faktycznym zatrudnieniem jest różnica, pracodawca ma obowiązek

skorygować dokonany odpis na Funduszu. Przepisy wskazanego wyżej rozporządzenia nie podają, jak obliczyć przeciętną liczbę zatrudnionych. Dlatego w praktyce pracodawcy korzystają z metod statystycznych opisanych w objaśnieniach do sprawozdań statystycznych, tj. w objaśnieniach do formularza Z-03 – sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach i w Z-06 – sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy.

W praktyce najlepsza jest tzw. metoda uproszczona, która polega ona na zsumowaniu stanów dziennych w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca i podzieleniu ich przez 2.

1.2.2 Plan kont i ewidencja³.

³ Wykazy zostały opracowane przez Izabelę Gras, w „Rachunkowość budżetowa”, nr 24/2005, str. 14)

1.2.3 Plan finansowy.

Plan finansowy powinien obejmować:

1) po stronie przychodów:

- bilans otwarcia,
- odpis obligatoryjny i fakultatywny,
- zwiększenia powstałe ze spłat pożyczek na cele mieszkaniowe z oprocentowaniem,
- środki pochodzące z oprocentowania rachunku bankowego Funduszu,
- prognozowane przychody z innych źródeł o których mowa w ustawie,

2) po stronie wydatków:

- kwoty zaplanowane do poniesienia w danym roku budżetowym na rodzaje świadczeń socjalnych
- tabele przyznawanych świadczeń wraz z wysokością dofinansowania w zależności od sytuacji socjalnej (pozycja ta nie jest obowiązkowa dla planu finansowego, jeżeli wartości te są co roku stałe, w tej sytuacji może być to załącznik do regulaminu funduszu).

Przy tworzeniu planu i wykonaniu planu finansowego należy mieć na uwadze dwie zasady:

- kwota rezerwy nie powinna być niższa niż 5 % i wyższa niż 10% wydatkowanych środków, z tym że wartości te mogą być wyższe jeżeli z praktyki wynika, że organ prowadzący placówkę przekazuje stosunkowo późno środki na odpis na Fundusz,
- nie wolno pokrywać działalności funduszu ze środków innych niż wskazane w ustawie, zaś w razie braku środków, należy dokonać stosownej korekty w planie funduszu w tym w tabeli wysokości przyznawanych świadczeń, po stosownych negocjacjach ze związkami zawodowymi.

1.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące świadczeń z Funduszu⁴.

1. Świadczenia rzeczowe i pieniężne:

Wolna od podatku jest wartość świadczeń rzeczowych otrzymywanych przez pracownika oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków Funduszu lub funduszy związków zawodowych –

⁴ Rozdział opracowany na podstawie publikacji Ewy Milewskiej pt. „Opodatkowanie świadczeń socjalnych” w: „Poradnik Instytucji Pomocy Społecznej” nr 4/2013 str. 44

łącznie do wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku kwoty 380 zł (art. 21 ust. 1 pkt 67 updof).

W przypadku innej formy finansowania takich świadczeń, ich wartość stanowi dla pracownika przychód ze stosunku pracy podlegający w całości opodatkowaniu na podstawie art. 12 ust. 1 updof.

Jeśli pracownik w ciągu roku otrzyma świadczenia (rzeczowe i pieniężne) o wartości przewyższającej 380 zł, nadwyżka będzie podlegała opodatkowaniu. Tak samo będzie w sytuacji, gdy pracownik otrzyma w trakcie roku kilka świadczeń rzeczowych i pieniężnych o małej wartości, ale ich suma liczona narastająco przekroczy 380 zł.

Wolne od opodatkowania są również świadczenia otrzymane z ZFŚS, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach lub klubach dziecięcych (art. 21 ust. 1 pkt 67a updof).

Świadczenia rzeczowe sfinansowane ze środków ZFŚS nie podlegają oskładkowaniu niezależnie od ich wartości (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe; dalej: rozporządzenie składkowe).

Wolne od podatku są świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładami pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł (art. 21 ust. 1 pkt 38 updof).

Paczki świąteczne (np. ze słodyczami) oraz świadczenia pieniężne wypłacone w zamian paczek świątecznych – korzystają ze zwolnienia od podatku jako świadczenia rzeczowe do wysokości 380 zł w skali roku (art. 21 ust. 1 pkt 67 updof). Wartość paczek świątecznych (zarówno dla pracowników jak i dla dzieci pracowników) korzysta ze zwolnienia od podatku określonego w art. 21 ust. 1 pkt 67 updof, pod warunkiem że paczki te są w całości finansowane ze środków ZFŚS.

Paczki świąteczne sfinansowane ze środków ZFŚS nie podlegają oskładkowaniu niezależnie od ich wartości (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia składkowego).

Świadczeniami rzeczowymi nie są bony, talony i inne znaki uprawniające do ich wymiany na towary i usługi (art. 21 ust. 1 pkt 67 updof). Jeśli pracodawca dał pracownikowi bon towarowy, to powinien doliczyć jego wartość do dochodu pracownika i odprowadzić zaliczkę na podatek dochodowy. Wartość tych bonów należy traktować jako składnik

wynagrodzenia pracownika w miesiącu ich otrzymania (zgodnie z art. 12 ust. 1 updof). Nie jest też istotne, że bony zostały w całości sfinansowane ze środków ZFŚS, a ich wartość nie przekracza 380 zł, wtedy też nie skorzystają ze zwolnienia od podatku. Wartość bonu towarowego pracodawca musi doliczyć do dochodu pracownika, od którego odprowadzi zaliczkę na podatek.

Przepis art. 21 ust. 1 pkt 67 updof dotyczy jednak tylko i wyłącznie bonów, talonów przekazanych pracownikom. Ze zwolnienia od podatku korzystają natomiast bony, talony przekazane emerytom i rencistom – byłym pracownikom do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł (na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 38 updof).

Bony towarowe i talony sfinansowane ze środków ZFŚS nie podlegają oskładkowaniu niezależnie od ich wartości (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia składkowego).

2. Imprezy integracyjne (odnośnie możliwości i sposobu organizacji imprez integracyjnych por. pkt 1.1.3):

Poglądy organów skarbowych jak również Naczelnego Sądu Administracyjnego, przeszły pewną ewolucję odnośnie obowiązku i sposobu opodatkowania imprez integracyjnych.

Jak stwierdził Minister Finansów w interpretacji indywidualnej z dnia 06.12.2010, sygn. DD3/033/174/KDJ/10/PK-1143, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wolna od podatku dochodowego jest wartość otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł. Świadczeniem takim jest dla pracownika udział w imprezie integracyjnej sfinansowanej przez pracodawcę ze środków Funduszu. Wartość tego świadczenia to koszt jednostkowy udziału poszczególnych pracowników w imprezie. Jak stwierdził dalej MF, jeżeli odpłatności za zorganizowanie imprezy dokonano ryczałtowo, koszt całkowity należy podzielić przez liczbę wszystkich pracowników (jeśli impreza miała charakter obowiązkowy) lub przez liczbę pracowników, którzy deklarowali chęć wzięcia w niej udziału, a następnie przypisać tak obliczoną kwotę do przychodu ze stosunku pracy uczestników imprezy.

Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażonym w wyroku z dnia 3 czerwca 1998 r., sygn. akt I SA/Ka 1719/96, ewentualne trudności towarzyszące indywidualizacji świadczeń na rzecz poszczególnych pracowników mają charakter drugorzędny i nie mogą wpływać na byt i zakres obowiązku podatkowego. Na wysokość przychodu pracownika powstałego w związku z jego uczestnictwem w imprezie integracyjnej nie wpływa poziom wykorzystania poszczególnych atrakcji przewidzianych dla uczestników, bowiem cena, którą uiszczał pracodawca za zorganizowanie imprezy nie była uzależniona od stopnia skonsumowania tych atrakcji przez pracowników. Innymi słowy, z podatkowego punktu widzenia bez znaczenia jest ile i jakie dania i napoje skonsumował pracownik, jak również czy brał udział i w jakim zakresie skorzystał z atrakcji przewidzianych podczas imprezy. Zarówno kwoty dofinansowania przekraczające limit kwotowy powyższego zwolnienia jak i wartość nieodpłatnych świadczeń, z tytułu uczestnictwa pracownika w imprezie integracyjnej, stanowią przychód pracownika ze stosunku pracy, od którego płatnik ma obowiązek obliczyć, pobrać i odprowadzić zaliczkę na podatek dochodowy według zasad określonych w art. 31, 32 i 38 updof.

Należy jednak zwrócić uwagę, że w najnowszym orzecznictwie NSA pojawia się zdanie przeciwne, co do ustalenia faktycznego przychodu pracownika i w konsekwencji powstania obowiązku podatkowego. Jak stwierdził NSA w wyroku z 17 maja 2013 r. (II FSK 1812/11), o „wartości” otrzymanych świadczeń (zarówno w „naturze”, jak też „innych nieodpłatnych” świadczeń) możemy mówić tylko wówczas, gdy świadczenia dla każdego danego pracownika będą mogły być wyrażone w pieniądzu lub innym środku płatniczym. Z kolei ten zabieg musi wiązać się z jednoznacznym przypisaniem określonej ilości (np. wagi, objętości, sztuk) poczęstunku dla każdego danego pracownika. Jeśli zatem na takim spotkaniu nie podaje się dań w sposób wyodrębniony dla każdej osoby (pracownika), to wówczas wykluczona zostaje możliwość obliczenia wartości świadczenia (posiłku) i jego przypisania każdemu uczestniczącemu w spotkaniu pracownikowi. Jak stwierdził dalej NSA, mając na uwadze powyższe wywody, za niedopuszczalne należy uznać ustalanie wartości świadczenia dla przychodów poszczególnych pracowników poprzez dzielenie faktycznie poniesionych kosztów na ilość pracowników, którzy skorzystali z możliwości udziału w spotkaniu. Dokonywanie bowiem takich matematycznych czynności obliczenia wartości świadczenia dla przychodów pracowników ustawodawca nie przewidział w jakichkolwiek przepisach prawa.

Podobne stanowisko zajął NSA w wyroku z 25 kwietnia 2013 r. (II FSK 1828/11), stwierdzając, że: „(...) w przypadku, gdy wartości świadczeń nieodpłatnych nie można przyporządkować do świadczeń uzyskiwanych przez konkretnego pracownika – bez względu na to, czy skorzystał on z poczęstunku, czy też nie (ewentualnie, w jakim zakresie to nastąpiło), brak jest podstaw do ustalenia przychodu z tytułu świadczeń nieodpłatnych w związku z organizacją przez pracodawcę imprez integracyjnych. W takiej bowiem sytuacji nie można stwierdzić, czy pracownik w istocie otrzymał określone świadczenie i jaka jest jego wartość. Przychód nie może bowiem zostać hipotetycznie przypisany podatnikowi, lecz musi zostać ustalony zgodnie ze wskazaniami zawartymi w treści art. 11 ust. 1 i ust. 2a pkt 1–4 w związku z art. 12 ust. 1 i 3 u.p.d.o.f. (...)”.

Zbieżne poglądy zostały wyrażone w wyrokach NSA: z 11 stycznia 2011 r. (II FSK 1531/09), z 24 stycznia 2013 r. (II FSK 1064/11) oraz z 20 lutego 2013 r. (II FSK 1256/11).

Wskazać również należy, że nie wyklucza zastosowania zwolnienia podatkowego sytuacja, gdy z ZFŚS pokrywana jest część należności za wigilię zakładową, a pozostałą kwotę finansuje pracownik z własnych środków.

3. Wypoczynek wakacyjny:

W przypadku dofinansowania zorganizowanych wczasów rodzinnych pracownika ze środków pochodzących z ZFŚS, wolna od podatku będzie jedynie kwota świadczenia przypadająca na dzieci i młodzież (pod warunkiem że nie ukończyły 18 lat). Zwolnienie to stanowi niezależną podstawę do nienaliczenia podatku od dochodu, w stosunku do tej, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 67 upodf. Natomiast kwota przypadająca na pozostałych członków rodziny powiększy dochód pracownika. Wolne od podatku, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 78 upodf, są wyłącznie dopłaty do wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu – dzieci i młodzieży do lat 18:

- z funduszu socjalnego, ZFŚS oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra – niezależnie od ich wysokości,
- z innych źródeł – do wysokości nieprzekraczającej w roku kwoty 760 zł.

Świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach ZFŚS nie podlegają oskładkowaniu (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia składkowego).

Dopłaty dla emerytów i rencistów (byłych pracowników jednostki) na podstawie przepisu art. 21 ust. 1 pkt 38 updof w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2011 r. korzystają ze zwolnienia od podatku w limitowanym zakresie do wysokości 2280 zł w skali roku. Powyżej tej kwoty – wypłata świadczenia pieniężnego z ZFŚS dla emerytów i rencistów, których łączył uprzednio z zakładem pracy stosunek pracy (służbowy), podlega opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% należności (art. 30 ust. 1 pkt 4 updof). Dla byłych pracowników zaś – obecnie emerytów i rencistów – takie dofinansowanie stanowi przychód z innych źródeł.

4. Zapomogi:

Należy wskazać na istotne rozróżnienie zapomogi doraźnej i zapomogi losowej. Jak wskazał Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji indywidualnej z dnia 01.08.2013 r. nr ILPB1/415-619/13-2/AG, zgodnie art. 21 ust. 1 pkt 26 u.p.d.o.f, wolne od podatku dochodowego są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2.280 zł, z zastrzeżeniem pkt 40 i 79. Jak wskazał, pod pojęciem „indywidualnego zdarzenia losowego” można rozumieć wszelkie nagłe, niespodziewane, pojedyncze zdarzenia wywołane przyczynami zewnętrznymi, których nie można przewidzieć, a które są niezależne od człowieka, nawet przy zachowaniu należytej staranności jak np. kradzieże, włamania, zniszczenie domu lub mieszkania spowodowane zalaniem wodą lub pożarem, nieszczęśliwe wypadki powodujące uszczerbek na zdrowiu, śmierć. Odnosnie zapomogi doraźnej, korzysta ona z ogólnego zwolnienia o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 67 updof. Obydwie zapomogi wolne są od składek na ubezpieczenia społeczne.

4 SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO WYCHOWAWCZY IM. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU W TANOWIE

4.1 REGULAMIN ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

4.1.1 Zagadnienia ogólne

Regulamin Funduszu w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie (zwanym dalej Ośrodkiem), został wprowadzony zarządzeniem dyrektora Ośrodka nr 12/2011 z dnia 2 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Regulamin został zatwierdzony przez działający w placówce związek zawodowy ZNP.

4.1.2 Osoby uprawnione do korzystania z Funduszu.

Zgodnie z § 5 ust. 1 Regulaminu, osobami uprawnionymi do korzystania z Funduszu są:

- a) pracownicy zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę (na czas określony i nieokreślony), minowania oraz członkowie ich rodzin,
- b) pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych,
- c) emeryci i renciści – byli pracownicy oraz członkowie ich rodzin.

Jak stanowi § 5 ust. 2 Regulaminu, członkami rodzin, o których mowa w § 5 ust. 1, są pozostające na utrzymaniu i wychowaniu dzieci własne i przysposobione oraz przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w wieku do lat 18. Zgodnie zaś z § 5 ust. 3 Regulaminu, za osoby uprawnione uznaje się także członków rodzin po zmarłych pracownikach i byłych pracownikach, jeżeli byli na ich utrzymaniu.

Ocena:

Katalog osób uprawnionych do korzystania z Funduszu został skonstruowany w sposób poprawny. Trzeba jednak wskazać na zawarte w definicji słowa „rodzina” kryterium pozostawania na wychowaniu, które z racji braku definicji w Regulaminie, należałoby rozumieć zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Zgodnie

z art. 92 w zw. z art. 95 Kro, prawo i obowiązek wychowania dziecka związane są z władzą rodzicielską, która przysługuje rodzicom dziecka (o ile nie została im odebrana lub ograniczona) do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Wskazać zatem należy na przykład, że nie ma prawa do korzystania z funduszu dziecko pracownika/emeryta/rencisty, któremu nie przysługuje władza rodzicielska lub któremu władza ta została ograniczona, poprzez pozbawienie prawa do wychowania dziecka. Wg. oświadczenia dyrektora placówki i członków Komisji, fakt pozostawania na wychowaniu nie jest w żaden sposób badany, osoby te nie potrafią podać jednoznacznej definicji tego kryterium.

Należy również zwrócić uwagę, iż w § 5 ust. 3 Regulaminu, nadano uprawnienie dzieciom byłych pracowników do korzystania z Funduszu, po rozwiązaniu przez tych pracowników stosunku pracy, również z innych przyczyn niż otrzymywanie świadczenia emerytalnego czy rentowego. Wydaje się, że jest to regulacja niezamierzona, gdyż nadaje uprawnienie do korzystania z Funduszu dzieciom osób, które nie mają żadnego związku z placówką i np. po rozwiązaniu stosunku pracy, podjęły prace w innym zakładzie pracy, niemniej jednak jest to regulacja poprawna z prawnego punktu widzenia (por. art. 2 pkt 5 ustawy o Funduszu).

4.1.3 Rodzaje działalności socjalnej

Zgodnie z § 7 Regulaminu, środki z Funduszu przeznaczone są na:

- a) wypłacanie świadczenia urlopowego dla nauczycieli,
- b) dofinansowanie wypoczynku organizowanego przez osoby uprawnione we własnym zakresie (wczasów indywidualnych),
- c) dofinansowanie form wypoczynku organizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie (wczasów, wycieczek, wczasów leczniczych, profilaktyczno – leczniczych) dla osób uprawnionych i członków ich rodzin, o których mowa w § 5 ust. 7
- d) dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży organizowanego przez osoby uprawnione w formie kolonii, zimowisk, obozów, kolonii zdrowotnych, zielonych szkół, wycieczek i innych form,
- e) działalność kulturalno – oświatową i rekreacyjno – sportową
- f) pieniężne świadczenia świąteczne
- g) pomoc rzeczową realizowaną w różnych formach dla osób uprawnionych

h) finansowanie pomocy dla osób uprawnionych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej i życiowej oraz w związku ze zdarzeniami losowymi

i) zwrotną i bezzwrotną pomoc finansową na cele mieszkaniowe

Ocena:

Powyższy katalog świadczeń finansowanych z Funduszu, jest katalogiem poprawnym. Wskazać jedynie należy, że odesłanie zawarte w pkt c do § 5 ust. 7 jest nieprawidłowe, albowiem adresowany przepis nie istnieje.

4.1.4 Zasady przyznawania środków z Funduszu.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu, świadczenia z Funduszu mają charakter pomocy socjalnej i ich wysokość uzależniona jest od sytuacji materialnej, rodzinnej i życiowej osoby uprawnionej.

Jak stanowi § 6 ust. 2 Regulaminu, świadczenia realizowane z Funduszu, mają charakter uznaniowy z wyjątkiem świadczenia urlopowego wypłacanego nauczycielom na podstawie Karty Nauczyciela.

Zgodnie z § 8 ust. 6 Regulaminu, do ustalenia wysokości świadczeń polegających na:

- dofinansowaniu wypoczynku organizowanego przez osoby uprawnione we własnym zakresie (wczasów indywidualnych),
- dofinansowaniu form wypoczynku organizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie (wczasów, wycieczek, wczasów leczniczych, profilaktyczno – leczniczych) dla osób uprawnionych i członków ich rodzin, o których mowa w § 5 ust. 7,
- dofinansowaniu wypoczynku dzieci i młodzieży organizowanego przez osoby uprawnione w formie kolonii, zimowisk, obozów, kolonii zdrowotnych, zielonych szkół, wycieczek i innych form,

stosuje się kryterium wysokości dochodu brutto przypadającego na osobę w rodzinie wnioskodawcy. Zgodnie § 8 ust. 7 Regulaminu, dochodem w rodzinie są wszelkie dochody brutto osób zamieszkujących i utrzymujących się wspólnie, podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Ocena:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do § 8 ust. 7 Regulaminu podnieść należy, że przepis ten nie definiuje pojęcia rodziny, w kontekście osób, które należy brać pod uwagę przy ustalaniu sytuacji materialnej pracownika. Wskazuje jedynie, co należy rozumieć pod

pojęciem dochodu. Sytuacja ta wprowadza pewien dysonans, albowiem z racji tego, iż brak jest w Regulaminie definicji pojęcia rodziny w kontekście ustalania sytuacji materialnej pracownika, należy odnieść się do definicji skonstruowanej na potrzeby ustalenia osób uprawnionych do korzystania z Funduszu. Definicja ta, wymienia jako członków rodziny jedynie dzieci do lat 18. W tej sytuacji pojęcia dochodu z § 8 ust. 7 i rodziny z § 5 ust. 2 Regulaminu są ze sobą niespójne, przykładowo za członka rodziny wg. § 5 ust. 2 Regulaminu nie można uznać małżonka osoby uprawnionej, ale zgodnie z § 8 ust. 7 dochód takiego małżonka, o ile zamieszkuje wspólnie z osobą uprawnioną, będzie brany pod uwagę przy ustaleniu sytuacji materialnej, zaś oba te pojęcia zostały użyte jednocześnie w przepisie dotyczącym ustalania sytuacji materialnej osoby uprawnionej.

Odnosnie kryteriów przyznawania świadczeń z Funduszu innych, niż związane z wypoczynkiem, tj. świadczeń o których mowa w § 7 pkt 1, 5-9 Regulaminu, to stwierdzić trzeba, że kryteria te wskazano w sposób poprawny, kopiując przy tym przepis art. 8 ust. 1 ustawy o Funduszu. Takie jednak ustalenie kryteriów wymaga, aby przy ich stosowaniu decyzje komisji i dyrektora funduszu oparte na przesłankach innych niż dochodowe, były odpowiednio uzasadniane.

4.1.5 Tryb ubiegania się o świadczenia z funduszu.

Zgodnie z § 6 ust. 3 Regulaminu, wszystkie osoby zamierzające korzystać w danym roku kalendarzowym ze świadczeń finansowanych z Funduszu, powinny złożyć w nieprzekraczalnym terminie do końca marca każdego roku informację o sytuacji materialnej, wg. wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Regulaminu.

Ocena:

Jak wynika z praktyki funkcjonowania Funduszu, przepis ten w latach 2012/2013 był w zasadzie niestosowany, tylko nieliczne osoby złożyły wskazaną w nim deklarację. Zważywszy na to, iż przy wniosku o świadczenie z funduszu widnieje rubryka, w której wnioskodawca zobowiązany jest wykazać swoją sytuację materialną, przepis ten powinien zostać usunięty.

Zgodnie z § 8 ust. 13 Regulaminu, Komisja Socjalna określa w każdym roku średni koszt form wypoczynku wymienionych w § 7 pkt 3 i 4 Regulaminu, na podstawie informacji

uzyskanych od trzech podmiotów prowadzących działalność w zakresie ich organizacji, do dnia 30 marca bieżącego roku.

Ocena:

Nie przedstawiono żadnej dokumentacji (notatek, zestawienia, wyliczenia) wskazującej w jaki sposób i na podstawie czego dokonano oszacowania średniego kosztu wypoczynku. W rozmowie z dyrektorem i członkami komisji nie udało się uzyskać informacji, czy i w jaki sposób ustalono zastosowany koszt wypoczynku. Zapisy regulaminu nie określają, w jaki sposób uzyskana przez Komisję informacja o średnim koszcie wypoczynku, ma zostać utrwalona. Należy wprowadzić stosowną regulację nakazującą Komisji utrwalenie w formie pisemnej, wykonania nałożonego na nią obowiązku.

Zgodnie z § 8 ust. 15 Regulaminu, wysokość dofinansowania działalności kulturalno – oświatowej i rekreacyjno sportowej nie może przekroczyć 10 % minimalnego wynagrodzenia brutto, na każdą osobę uprawnioną w skali roku.

Ocena:

Brak jest w Regulaminie tabeli określającej progi dofinansowania do działalności kulturalno – oświatowej i rekreacyjno sportowej. W praktyce działania Funduszu okazuje się, że otrzymanie świadczeń z tego tytułu nie jest uzależnione od jakiegokolwiek kryterium socjalnego, lecz od wysokości przedstawionych faktur. Należy wprowadzić stosowane kryterium przyznawania świadczeń wraz z tabelą określającą progi dofinansowania.

4.1.6 Zasady funkcjonowania Komisji Socjalnej

Regulamin w prawidłowy sposób konstytuuje fakt istnienia Komisji Socjalnej (§2 ust. 2), również w sposób prawidłowy nadaje jej uprawnienia (§4). Brak jest jednak regulacji dotyczących procedury funkcjonowania Komisji.

4.1.7 Zalecenia

Po rozmowie z dyrektorem placówki ustalono, iż nie ma potrzeby wprowadzenia nowego Regulaminu w jednostce. Po zakończeniu kontroli, przeprowadzona zostanie konsultacja w celu naprawienia dostrzeżonych uchybień, zarówno co do treści Regulaminu, jak i sposobu funkcjonowania Funduszu.

4.2 FINANSE FUNDUSZU

4.2.1 Odpis

W 2012 r. dokonano naliczenia odpisu w wysokości 150850,21 zł (po korekcie).

Według otrzymanego od głównej księgowej dokumentu odpis naliczono w sposób następujący:

Pracownicy pedagogiczni – 33,76 etatów x 2879,91 zł = 97225,76 zł

Pracownicy niepedagogiczni – 19,20 etatów x 1093,93 zł = 21003,45 zł

Emeryci pedagogiczni – 19 osób = 29157 zł

Emeryci niepedagogiczni – 19 osób = 3464 zł.

W 2013 r. dokonano naliczenia odpisu w wysokości 154954 zł (po korekcie).

Według otrzymanego od głównej księgowej dokumentu odpis naliczono w sposób następujący:

Pracownicy pedagogiczni – 34,61 etaty x 2879,91 zł = 99673,69 zł

Pracownicy niepedagogiczni – 17,73 etatów x 1093,93 zł = 19395,38 zł

Emeryci pedagogiczni – 19 osób = 32542 zł

Emeryci niepedagogiczni – 18 osób + jak wskazano doliczono [REDAKTOWANE] i odpis w kwocie 60,76 zł = 3342,52 zł

Dokonano sprawdzenia ilości etatów pedagogicznych i niepedagogicznych oraz ilości i dochodów emerytów/rencistów. Według przygotowanego przez pracownika ds. kadrowo-płacowych zestawienia, etaty przedstawiają się następująco:

Data	wielkość etaów	średnia	Data	wielkość etatów	średnia
01.01.2012	33,5	33,5	01.01.2013	34,49	34,49
31.01.2012	33,5		31.01.2013	34,49	
01.02.2012	33,5	33,5	01.02.2013	34,49	34,49
28.02.2012	33,5		28.02.2013	34,49	
01.03.2012	33,5	33,5	01.03.2013	34,53	34,53
31.03.2012	33,5		31.03.2013	34,53	
01.04.2012	33,5	33,5	01.04.2013	34,53	34,53

30.04.2012	33,5		30.04.2013	34,53	
01.05.2012	33,5	33,5	01.05.2013	34,53	34,53
31.05.2012	33,5		31.05.2013	34,53	
01.06.2012	33,5	33,5	01.06.2013	34,53	34,53
30.06.2012	33,5		30.06.2013	34,53	
01.07.2012	33	33	01.07.2013	33,33	33,33
31.07.2012	33		31.07.2013	33,33	
01.08.2012	33	33	01.08.2013	33,33	33,33
31.08.2012	33		31.08.2013	33,33	
01.09.2012	34,46	34,46	01.09.2013	35,41	35,41
30.09.2012	34,46		30.09.2013	35,41	
01.10.2012	34,46	34,46	01.10.2013	35,41	35,41
31.10.2012	34,46		31.10.2013	35,41	
01.11.2012	34,46	34,46	01.11.2013	35,41	35,41
30.11.2012	34,46		30.11.2013	35,41	
01.12.2012	34,46	34,46	01.12.2013	35,41	35,41
31.12.2012	34,46		31.12.2013	35,41	
	średnia	33,73		średnia	34,61

Stan etatów pracowników niepedagogicznych w latach 2012/2013

Data	wielkość etatów	średnia	Data	wielkość etatów	średnia
01.01.2012.	19,48	18,98	01.01.2013	18,48	18,48
31.01.2012	18,48		31.01.2013	18,48	
01.02.2012	18,48	18,98	01.02.2013	18,48	18,48
28.02.2012	19,48		28.02.2013	18,48	
01.03.2012	19,48	19,48	01.03.2013	17,99	17,99
31.03.2012	19,48		31.03.2013	17,99	
01.04.2012	19,48	19,48	01.04.2013	17,99	17,99
30.04.2012	19,48		30.04.2013	17,99	
01.05.2012	19,48	19,48	01.05.2013	17,99	17,99

31.05.2012	19,48		31.05.2013	17,99	
01.06.2012	19,48	19,48	01.06.2013	17,99	17,99
30.06.2012	19,48		30.06.2013	17,99	
01.07.2012	18,99	18,99	01.07.2013	17,99	17,99
31.07.2012	18,99		31.07.2013	17,99	
01.08.2012	18,99	18,99	01.08.2013	17,99	17,99
31.08.2012	18,99		31.08.2013	17,99	
01.09.2012	18,48	18,48	01.09.2013	16,99	16,99
30.09.2012	18,48		30.09.2013	16,99	
01.10.2012	18,48	18,48	01.10.2013	16,99	16,99
31.10.2012	18,48		31.10.2013	16,99	
01.11.2012	18,48	18,48	01.11.2013	16,99	16,99
30.11.2012	18,48		30.11.2013	16,99	
01.12.2012	18,48	18,48	01.12.2013	16,99	16,99
31.12.2012	18,48		31.12.2013	16,99	
	średnia	18,98			17,73

W oparciu o przygotowane zestawienie etatów pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych oraz stosując odpowiednie wskaźniki wyliczono, że odpis winien wynieść:

W 2012 r. :

Pracownicy pedagogiczni: $33,73 \times 2879,91 \text{ zł} = 97139,36$ – odpis naliczono za wysoki o 86,4 zł.

Pracownicy niepedagogiczni: $18,98 \times 1093,93 \text{ zł} = 20762,79 \text{ zł}$ – odpis naliczono za wysoki o 240,66 zł.

Emeryci pedagogiczni: $48596 \times 5\% \times 12 = 29157,6 \text{ zł}$ – odpis naliczono poprawnie.

Emeryci niepedagogiczni: $19 \times 182,32 = 3464,08$ – odpis naliczono poprawnie.

W 2013 r. :

Pracownicy pedagogiczni: $34,61 \times 2879,91 \text{ zł} = 99673,69 \text{ zł}$ – odpis naliczono poprawnie.

Pracownicy niepedagogiczni: $17,73 \times 1093,93 \text{ zł} = 19395,38 \text{ zł}$ – odpis naliczono poprawnie.

Emeryci pedagogiczni: $54237 \text{ zł} \times 0,05 \times 12 = 32542,2$ – poprawnie.

Emeryci niepedagogiczni: 18 osób x 182,32 zł = 3281,76 zł, wskazano, że dodano również kwotę 60,76 zł i zaznaczono w nawiasie imię i nazwisko emeryta [REDACTED]. Jest to działanie poprawne, albowiem odpis fakultatywny związany z opieką nad emerytami określony jest w wysokości do 5%, również poprawnie wyliczono odpis dla pozostałych 18 osób.

4.2.2 Plan kont i ewidencja.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2013.289 j.t.) przewiduje do ewidencji operacji dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych następujące konta:

- *konto 135 - Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia* – w zakresie środków na wyodrębnionym rachunku bankowym;
- *konto 851 - Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.*

Ponadto w zależności od charakteru poszczególnych transakcji i rodzaju świadczeń może zachodzić potrzeba ewidencji na następujących kontach:

- *201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* – w zakresie zakupionych usług i towarów;
- *225 - Rozrachunki z budżetami* – w zakresie podatku potrąconego od wypłacanych świadczeń;
- *234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami* – w zakresie rozrachunków z pracownikami z tytułu wypłacanych świadczeń i udzielonych pożyczek;
- *240 - Pozostałe rozrachunki* – w zakresie pozostałych rozrachunków, w tym rozrachunków z osobami uprawnionymi do świadczeń socjalnych, ale nie będących pracownikami np. emerytów i rencistów;
- *101 – Kasa* – w zakresie wypłat gotówkowych;
- *141 - Środki pieniężne w drodze* – w zakresie środków pobranych z rachunku do kasy na wypłatę świadczeń lub odprowadzanych z kasy wpłat na rachunek bankowy.

W trakcie kontroli ustalono, że w SOSW T w planie kont prawidłowo wyodrębniono konto 135 i 851. Ewidencję prowadzono bez dodatkowej analityki. W przyszłości zaleca się więc, dla większej kontroli i łatwości sporządzania sprawozdania z realizacji planu funduszu wprowadzić odpowiednią analitykę do konta 851, co dodatkowo będzie zgodne z Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...). Rozporządzenie bowiem wskazuje, że ewidencja szczegółowa do konta 851 powinna pozwolić na wyodrębnienie:

- 1) stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń;
- 2) wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Zestawienie sald wszystkich kont dotyczących Funduszu przedstawia się następująco:

	2012		2013	
	saldo WN	saldo MA	saldo WN	saldo MA
135 - Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia	21 631,59		14 561,53	
234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami	117 494,00		131 255,00	
851 - Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych		139 125,59		145 816,53
razem	139 125,59	139 125,59	145 816,53	145 816,53

Z zestawienia wynika, że na koniec 2012 i 2013 r. konta bilansują się – suma sald WN jest równa sumie sald MA.

Ewidencja w księgach rachunkowych odbywa się na podstawie wyciągów bankowych, raportów kasowych, list wypłat i zestawień np. naliczonych odsetek od udzielonych pożyczek. Przy czym należy zwrócić uwagę nie sporządzono listy płac w odniesieniu do dofinansowania wycieczek oraz refundacji kosztów obozów i kolonii dla dzieci. Ewidencja odbywała się w tym przypadku na podstawie faktury zakupu wycieczki i dołączonej listy uczestników oraz na podstawie rachunku za obozy i kolonie. Zaleca się w przyszłości sporządzać listy do wszystkich świadczeń przyznanych pracownikom, w tym również do świadczeń rzeczowych i dofinansowań do wycieczki, co ułatwi i zautomatyzuje proces rozliczeń podatkowych.

Na podstawie wybranych dowodów księgowych: WB 343, WB 295, WB 354, WB 362, WB 389, WB 417, WB 455, WB 462, WB 495, WB 500, LW 115, LW 867, LW 868, PK 694, RK 905 ustalono co następuje:

- wszelkie uznania i obciążenia na rachunku bankowym funduszu ewidencjonowano prawidłowo na koncie 135;
- błędnie świadczenia socjalne przyznane pracownikom ewidencjonowano na kontach 240 (240-03) zamiast 234, konto 240 jest prawidłowe w przypadku świadczeń dla emerytów i rencistów.

Na podstawie obrotów zaewidencjonowanych na koncie 851 ustalono, że stan funduszu uległ zwiększeniu i zmniejszeniu z następujących tytułów:

konto 851 z 2012 r.	zmniejszenia	zwiększenia
BO		108 257,72
odpis		150 242,00
odsetki bankowe		3,05
świadczenia	120 657,18	
<i>w tym:</i>		
<i>świadczenie urlopowe nauczycieli</i>	36 099,68	
<i>świadczenia świąteczne</i>	17 116,00	
<i>"wczasy pod gruszą"</i>	18 065,56	
<i>faktury (dofinansowanie wycieczek)</i>	41 825,94	
<i>zapomogi</i>	6 250,00	
<i>dofinansowanie wypoczynku dzieci</i>	1 300,00	
odsetki od pożyczek		1 280,00
razem	120 657,18	259 782,77
BZ		139 125,59

konto 851 z 2013 r.	zmniejszenia	zwiększenia
BO		139 125,59
odpis		154 346,00
odsetki bankowe		2,52
świadczenia	148 967,58	
<i>w tym:</i>		
<i>dofinansowanie wycieczki</i>	32 300,00	
<i>zapomogi</i>	4 150,00	
<i>dofinansowanie wypoczynku dzieci</i>	200,00	
<i>działalność rekreacyjno-sportowa</i>	100,00	
<i>faktury (dofinansowanie wycieczek)</i>	25 211,95	
odsetki od pożyczek		1 310,00
razem	148 967,58	294 784,11
BZ		145 816,53

Jak wynika z ww. stan funduszu zwiększono o odpisy z danego roku, przypisane odsetki od udzielonych pożyczek oraz o odsetki naliczone od środków na rachunku bankowym. Fundusz został natomiast obciążony wypłaconymi świadczeniami socjalnymi. Obciążenia z tytułu świadczeń socjalnych odpowiadają świadczeniom przyznanych przez Komisję socjalną (zanizono wypłacone świadczenie urlopowe nauczycieli w 2012 r. o 0,01 zł; bowiem protokół

nr 2/2012 jest na kwotę 36.099,69, natomiast naliczono i wypłacono kwotę 36.099,68) i udokumentowanych w protokołach, ale również kosztami wycieczek, których, nie ujęto w protokołach (z wyjątkiem dofinansowania wycieczki do Włoch w 2013 r. w kwocie 32.300,00). W przyszłości wszystkie świadczenia przyznawane przez Komisję Socjalną i zatwierdzone przez dyrektora inny być udokumentowane odpowiednim protokołem.

Saldo konta 135 jest zgodne ze stanem na rachunku bankowym. W ciągu roku dokonano następujących wpłat i wypłat:

konto 135 z 2012 r.	wpłaty	wypłaty	per saldo
BO	11 292,30		
odpis	150 242,00		
odsetki bankowe	2,91		
spłata pożyczek	109 255,42	504,00	108 751,42
kwoty do wyjaśnienia			
zaliczka (wycieczka w 2013 r.)	5 500,00	5 500,00	
wypłacone świadczenia i pożyczki	24 730,14	146 477,18	-121 747,04
<i>w tym:</i>			
<i>świadczenia wg protokołów 2012 r.</i>	<i>480,00</i>	<i>79 311,24</i>	<i>-78 831,24</i>
<i>faktury (dofinansowanie wycieczek)</i>	<i>25 340,14</i>	<i>67 165,94</i>	<i>-41 825,80</i>
wypłata pożyczek		128 000,00	
razem	301 022,77	280 481,18	-133 652,66
BZ	20 541,59		

konto 135 z 2013 r.	wpłaty	wypłaty	per saldo
BO	21 631,59		
odpis	154 346,00		
odsetki bankowe	2,52		
spłata pożyczek	117 260,00	21,00	117 239,00
zaliczka (wycieczka w 2013 r.)	5 850,00	5 850,00	0,00
wypłacone świadczenia	56 368,23	204 025,81	-147 657,58
<i>w tym:</i>			
<i>świadczenia wg protokołów 2013 r.</i>	<i>1 143,00</i>	<i>124 898,63</i>	<i>-123 755,63</i>
<i>faktury (wycieczka)</i>	<i>53 915,23</i>	<i>79 127,18</i>	<i>-25 211,95</i>
wypłacone pożyczki		131 000,00	131 000,00
razem	355 458,34	340 896,81	-48 386,16
BZ	14 561,53		

Jak wynika z ww. zestawień:

- wypłacono świadczenia zgodne z przedstawionymi protokołami Komisji Socjalnej;
- zapłacono kontrahentom za organizację wycieczek i usług towarzyszących, przy czym częściowe dofinansowanie z ZFŚS odniesiono w koszty ZFŚS (świadczenie socjalne danego roku), natomiast pozostałą część sfinansowano z wpłat własnych uczestników (wpłaty

bezpośrednie do kasy lub na rachunek bankowy SOSW T, lub potrącenia z wypłacanego wynagrodzenia);

- wszystkie przypisane świadczenia zostały wypłacone w formie przelewów na indywidualne rachunki bankowe, w formie gotówkowej lub jako zaliczka na podatek dochodowy;
- płacono zaliczkę na poczet wycieczki zaplanowanej w roku następnym, przy czym zaliczkę sfinansowano z wpłat własnych uczestników;
- nie wystąpiły wydatki niezwiązane z fundusze.

4.2.3 Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu

Plan finansowy i jego wykonanie w latach 2012/2013 przedstawiało się następująco:

Rodzaj świadczenia	Plan	Wykonanie 2012	Wykonanie 2013
Wypłata świadczeń urlopowych dla nauczycieli	22%	15 %	15 %
Dofinansowanie wypoczynku letniego	5%	7 %	9 %
Dofinansowanie kosztów wypoczynku zorganizowanego dzieci	5%	0,5%	0,01%
Zapomogi losowe i doraźne	6%	3 %	2 %
Dofinansowanie działalności kulturalno – oświatowej i rekreacyjno – sportowej	2%	0 %	0,01%
Pobyt w sanatoriach, leczenie i rekonwalescencja	0%	0 %	0 %
Pomoc rzeczowa i finansowa	10%	0 %	0 %
Pomoc na cele mieszkaniowe	20%	50,5 %	48 %
Pieniężne świadczenia świąteczne	10 %	7 %	5 %
Imprezy integracyjne	20 %	17 %	21%

Brak jest sprawozdania z wykonania planu w latach 2012/2013, dokonano sprawdzenia jego wykonania w oparciu o dokumenty księgowe. Komisja Socjalna przedstawiła jedynie

sprawozdania z działalności Komisji, z których jednak nie wynika w jaki sposób wykonano plan we wskazanym okresie.

4.2.4 Należności publicznoprawne dotyczące przyznanych świadczeń z Funduszu

[REDAKTOWANE] od 01 20012 – 12 2013 rok				Ocena:
Data świadczenia	Podatek	Kwota brutto (zł)	Do wypłaty (zł)	Poprawnie
12.06.2012	Tak	713,93	585,42	
12.06.2012	Nie	380,00	380,00	
05.12.2012	Tak	170,00	139,40	
04.06.2013	Tak	450,00	369,00	
20.04.2013	Nie	380,00	380,00	
03.12.2013	Tak	142,00	116,44	
			1970,26	

[REDAKTOWANE] od 01 20012 – 12 2013 rok				Ocena:
Data świadczenia	podatek	Kwota brutto	Do wypłaty	Poprawnie
09.07.2012	Nie	380,00	380,00	
05.12.2012	Tak	240,00	196,80	
08.07.2013	Tak	320,00	262,40	
08.07.2013	Nie	380,00	380,00	
03.12.2013	Tak	1000,00	820,00	
			2029,20	

 od 01 20012 – 12 2013 rok				Ocena:
Data świadczenia	Podatek	Kwota brutto (zł)	Do wypłaty (zł)	Poprawnie
12.06.2012	Tak	713,93	585,42	
12.06.2012	Nie	380,00	380,00	
05.12.2012	Tak	240,00	196,80	
20.06.2013	Tak	713,93	585,42	
20.06.2013	Nie	380,00	380,00	
03.12.2013	Tak	200,00	164,00	
			2291,64	

 od 01 20012 – 12 2013 rok				Ocena:
Data świadczenia	Podatek	Kwota brutto (zł)	Do wypłaty (zł)	Poprawnie
12.06.2012	tak	713,93	585,42	
12.06.2012	Nie	380,00	380,00	
05.12.2012	Tak	170,00	139,40	
20.06.2013	Tak	713,93	585,42	
20.06.2013	Nie	380,00	380,00	
03.12.2013	Tak	142,00	116,44	
			2186,68	

od 01 20012 – 12 2013 rok				Ocena:
Data świadczenia	Podatek	Kwota brutto (zł)	Do wypłaty (zł)	Poprawnie
12.06.2012	Tak	713,93	585,42	
12.06.2012	Nie	380,00	380,00	
05.12.2012	Tak	170,00	139,40	
04.06.2013	Tak	500,00	410,00	
20.06.2013	Nie	380,00	380,00	
03.12.2013	Tak	160,00	131,20	
			2026,02	

od 01 20012 – 12 2013 rok				Ocena:
Data świadczenia	Podatek	Kwota brutto (zł)	Do wypłaty (zł)	Poprawnie
19.04.2012	tak	70,00	57,40	
19.04.2012	nie	380,00	380,00	
05.12.2012	Tak	160,00	131,20	
25.02.2013	Tak	750,00	615,00	
25.02.2013	Tak	349,00	286,18	
25.02.2013	Nie	380,00	380,00	
03.12.2013	tak	160,00	131,20	
			1980,98	

Dokonano również kontroli opodatkowania świadczeń dla emerytów i ujawniono, że świadczenia te były opodatkowane w sposób nieprawidłowy. Wskazać należy, że naliczono podatek dochodowy pomimo przysługującego zwolnienia do kwoty 2280 zł. Podatek naliczono z tytułu zapomóg losowych (śmierci członka najbliższej rodziny), od zapomóg doraźnych i od dofinansowania do wycieczki. Świadczenia te opodatkowano stawką ryczałtową 10 % pomimo przysługującego zwolnienia do kwoty 2280 zł.

4.3 FUNKCJONOWANIE FUNDUSZU

4.3.1 Przyznawanie świadczeń

Decyzje o przyznaniu świadczeń z Funduszu podejmuje dyrektor Ośrodka lub osoba przez niego upoważniona w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi (§ 2 ust. 3 Regulaminu). Propozycje przyznania świadczeń z Funduszu przedstawia Komisja Socjalna w skład której wchodzi: dyrektor, organizacje związków zawodowych działających w placówce oraz osoby wyznaczone przez dyrektora.

W latach 2012/2013 podstawą do wypłaty świadczeń z Funduszu, był protokół Komisji Socjalnej, podpisany przez dyrektora Ośrodka. Każdy ze sporządzonych protokołów Komisji nosił podpis dyrektora i członków Komisji. W 2013 r. członkami Komisji byli dyrektor, [REDAKTED], [REDAKTED], [REDAKTED].

Zestawienie świadczeń wg. protokołów Komisji Socjalnej w 2012 r.:

protokół	zapomogi doraźne	zapomogi losowe	świadczenia świąteczne	świadczenie urlopowe nauczycieli (KN)	świadczenie - wczasy pod gruszą	wypoczynek dzieci	razem
protokół nr 1/2012 z 28/03/2012	1 680,00	900,00			450,00	200,00	3 230,00
protokół nr 2/2012 z 25/05/2012	370,00			36 099,69	17 615,56		54 085,25
protokół nr 3/2012 z 26/06/2012						1 100,00	1 100,00
protokół nr 4/2012 z 07/09/2012	1 350,00						1 350,00
protokół nr 5/2012 z 11/10/2012	1 300,00						1 300,00
protokół nr 6/2012 z 22/10/2012	650,00						650,00
protokół nr 7/2012 z 23/11/2012			17 116,00				17 116,00
							0,00
							0,00
							0,00
razem	5 350,00	900,00	17 116,00	36 099,69	18 065,56	1 300,00	78 831,25

Zestawienie świadczeń wg. protokołów Komisji Socjalnej w 2013 r.:

protokół	zapomogi doraźne	zapomogi losowe	zapomogi losowe - emeryci	świadczenia świadczone - pracownik	świadczenia świadczone - emeryt	świadczenie urlopowe nauczycieli (KN)	świadczenie wczasy pod gruszą	"wczasy pod gruszą" - emeryci	działalność rekreacyjno-sportowa	dofinansowanie wycieczki organizowanej przez SOSW T	wypoczynek dzieci	razem
protokół nr 1/2013 z 22/01/201	750,00											750,00
protokół nr 2/2013 z 22/01/2013						729,00						729,00
protokół nr 3/2013 z 19/02/201	1 600,00	450,00							50,00			2 100,00
protokół nr 4/2013 z 21/04/2013										29 500,00		29 500,00
protokół nr 5/2013 z 21/04/2013										2 600,00		2 600,00
protokół nr 6/2013 z 27/05/2013			450,00			546,97						996,97
protokół nr 7/2013 z 11/06/2013									50,00			50,00
protokół nr 8/2013 z 09/10/2013		500,00										500,00
protokół nr 9/2013 z 11/06/2013						36 646,66	11 750,00	23 180,00		200,00		71 776,66
protokół nr 10/2013 z 05/11/2013			400,00								200,00	600,00
protokół nr 11/2013 z 28/12/2013				8 299,00	5 854,00							14 153,00
razem	2 350,00	950,00	850,00	8 299,00	5 854,00	37 922,63	11 750,00	23 180,00	100,00	32 300,00	200,00	123 755,63

Ustalono następujące tabele dotyczące przyznawania środków z Funduszu:

Wysokość dofinansowania form wypoczynku dzieci i młodzieży:

Dochód brutto na osobę w rodzinie	Procent dofinansowania kosztu formy wypoczynku
do 100 % minimalnego wynagrodzenia	do 90 % kosztu formy wypoczynku
do 130 % minimalnego wynagrodzenia	do 70 % kosztu formy wypoczynku
powyżej 130 % minimalnego wynagrodzenia	do 50 % kosztu formy wypoczynku

Ocena:

Zgodnie z § 8 ust. 6 Regulaminu, do przyznawania świadczenia określonego w powyższej tabeli, stosuje się wyłącznie kryterium dochodu na osobę w rodzinie. Kryterium to jest właściwe dla lewej kolumny tabeli, albowiem jego zastosowanie polega na odpowiednim przyporządkowaniu osób o różnych dochodach na osobę w rodzinie, do odpowiedniego progu, który następnie odnosi się do maksymalnego możliwego do uzyskania dofinansowania. Odnośnie prawej kolumny tabeli, kryterium to jest niewystarczające, albowiem z racji tego, że kwota możliwego do otrzymania dofinansowania została ustalona w formie przedziału od 0 do x%, trudno wskazać, w jaki sposób ustalana jest konkretna kwota dofinansowania z tego przedziału.

Wysokość dofinansowania form wypoczynku organizowanego przez osoby uprawnione we własnym zakresie:

Dochód brutto na osobę w rodzinie	Procent dofinansowania kosztu formy wypoczynku
do 100 % minimalnego wynagrodzenia	do 100 % średniego kosztu świadczenia
do 130 % minimalnego wynagrodzenia	do 95 % średniego kosztu świadczenia
powyżej 130 % minimalnego wynagrodzenia	do 70 % kosztu formy wypoczynku

Wskazano, iż średni koszt świadczenia ustalany jest co roku, poprzez wskazanie konkretnych wartości procentowych z podanych powyżej przedziałów.

Ocena:

Powyższa tabela zawiera te same uchybienia, co tabela dotycząca dofinansowania wypoczynku dzieci, o czym mowa powyżej.

Wysokość dofinansowania form wypoczynku organizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie dla osób uprawnionych:

Dochód brutto na osobę w rodzinie	Procent dofinansowania kosztu formy wypoczynku
do 100 % minimalnego wynagrodzenia	do 50 % kosztu formy wypoczynku
do 130 % minimalnego wynagrodzenia	do 35 % kosztu formy wypoczynku
powyżej 130 % minimalnego wynagrodzenia	do 20 % kosztu formy wypoczynku

Ocena:

Powyższa tabela zawiera te same uchybienia, co tabela dotycząca dofinansowania wypoczynku dzieci, o czym mowa powyżej.

Wysokość pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej oraz w związku ze zdarzeniami losowymi:

Rodzaj świadczenia	Procent finansowania pomocy
Z tytułu śmierci pracownika	do 300 % minimalnego wynagrodzenia
Z tytułu śmierci członka najbliższej rodziny	do 150 % minimalnego wynagrodzenia
Z tytułu pożaru, zalanía, kradzieży itp.	do 200 % minimalnego wynagrodzenia
Z tytułu długotrwałej choroby i kosztów leczenia	do 150 % minimalnego wynagrodzenia
Z tytułu trudnej sytuacji materialnej	do 100 % minimalnego wynagrodzenia - o

	pomoc z tego tytułu może ubiegać się osoba uprawniona, której dochód brutto na osobę w rodzinie nie przekracza 1000 zł
--	--

Ocena:

Tabela sporządzona poprawnie.

W 2013 r. środki z Funduszu przyznawano w następujący sposób:

22.01.2013 r. – Komisja przyznała zapomogę z tytułu trudnej sytuacji życiowej [REDAKTED] w kwocie 750 zł – uprawniona wykazała dochód 920 zł na osobę w rodzinie - brak uzasadnienia Komisji, co do przyznanej kwoty – niepoprawnie.

25.02.2013 r. – Komisja przyznała:

a) zapomogi:

- z tytułu trudnej sytuacji życiowej:

[REDAKTED] 300 zł – wnioskodawczynie wykazała dochód na osobę w rodzinie w kwocie 1084,40 zł, z przedstawionego przez nią uzasadnienia nie wynika powód, dla którego miałyby zostać przyznana zapomoga, brak jest również uzasadnienia Komisji odnośnie przyznanej zapomogi i jej wielkości – zapomoga przyznana nieprawidłowo, albowiem dochód na osobę w rodzinie wnioskodawczynie przekracza 1000 zł. Zgodnie z § 8 ust. 18 pkt d Regulaminu , w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać zapomogę z tytułu trudnej sytuacji życiowej osobie, której dochód na osobę w rodzinie przekracza 1000 zł, brak jest jednak w niniejszej sprawie uzasadnienia Komisji w tym zakresie – zapomoga przyznana nieprawidłowo.

[REDAKTED] 400 zł – brak uzasadnienia Komisji co do wysokości przyznanej kwoty – nieprawidłowo.

[REDAKTED] 400 zł – brak uzasadnienia Komisji co do wysokości przyznanej kwoty – nieprawidłowo.

[REDAKTED] 500 zł – opis sytuacji we wniosku wskazuje na konieczność przyznania zapomogi z tytułu długotrwałej choroby i kosztów leczenia (losowej), przyznano jednak zapomogę z tytułu trudnej sytuacji życiowej, dochód na osobę w rodzinie wnioskodawczynie wyniósł 2160 zł a więc osoba ta nie była uprawniona wg. przepisów Regulaminu do otrzymania zapomogi z tytułu trudnej sytuacji życiowej – nieprawidłowo.

- tytułu śmierci:

██████████ 450 zł - brak uzasadnienia Komisji co do wysokości przyznanej zapomogi – nieprawidłowo.

b) świadczenia z tytułu działalności rekreacyjno-sportowej:

██████████ 50 zł – wnioskodawca wykazał dochód na osobę w rodzinie powyżej 3000 zł, przedstawił rachunek na kwotę 3700 Koron (565 zł) – świadczenie przyznano poprawnie z punktu widzenia przepisów Regulaminu, z tymże brak jest w Regulaminie mechanizmu dotyczącego różnicowania środków z tytułu sportu i rekreacji w stosunku do kryterium socjalnego, to też udzielanie świadczeń z tego tytułu nie realizuje tego kryterium.

21.04.2013 r. Komisja ustaliła progi dofinansowania do wycieczki i przyznała stosowne dofinansowanie. Ustalono następujące progi:

Próg:	Średni dochód brutto na osobę w rodzinie	Wysokość świadczenia
I	Do 1600 zł	100 %
II	od 1601 zł do 2000 zł	94 %
III	Powyżej 2000 zł	89 %

Ocena:

Należy zauważyć, iż brak jest przepisu w Regulaminie, który dawałby kompetencje Komisji do ustalenia progów dofinansowania innych, niż wskazane w Regulaminie. A zatem do wycieczki powinny znaleźć zastosowanie progi, o których mowa w załączniku nr 5 tabela 3 tj. tabela dotycząca wysokości dofinansowania form wypoczynku organizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie.

Dokonano sprawdzenia wg. tabeli ustalonej przez Komisję:

Imię i nazwisko	Procent dofinansowania	Wysokość świadczenia	Wysokość dochodu	Ocena:
██████████	100 %	550 zł	Brak wniosku	Brak wniosku

(nauczyciel)				
██████████ (nauczyciel)	91 %	500 zł	Brak wniosku	Brak wniosku
██████████ (nauczyciel)	89 %	800 zł	Brak wniosku	Brak wniosku
██████████ (nauczyciel)	89 %	800 zł	Brak wniosku	Brak wniosku
██████████ (administracja i obsługa)	100 %	900 zł	Brak wniosku	Brak wniosku
██████████ (emeryt administracja i obsługa)	89 %	800 zł	Brak wniosku	Brak wniosku

Ocena:

Na podstawie dokumentów z księgowości ustalono, że koszt wycieczki na osobę wyniósł 1570 zł. Brak jest jednak informacji dlaczego osoba, która ma otrzymać 100 % wysokości świadczenia otrzymała 900 zł, można jedynie wnioskować, iż Komisja ustaliła, iż maksymalna kwota dofinansowania wynosi 900 zł. Brak jest również wniosków osób uprawnionych do otrzymania dofinansowania dlatego też niemożliwe jest dokonanie dalszej oceny poprawności przyznanych świadczeń.

Przyznano dofinansowanie do wycieczki dla dzieci, Komisja ustaliła następujące progi:

Próg:	Średni dochód brutto na osobę w rodzinie	Wysokość świadczenia
I	Do 1600 zł	100 %
II	od 1601 zł do 2000 zł	94 %
II	Powyżej 2000 zł	89 %

Ocena:

Podobnie jak w sytuacji dotyczącej pracowników, brak jest przepisu w Regulaminie, który dawałby kompetencje Komisji do ustalenia progów dofinansowania innych, niż wskazane w Regulaminie. A zatem do wycieczki powinny znaleźć zastosowanie progi, o których mowa w załączniku nr 5 tabela 3.

Ustalano, że koszt wycieczki na osobę wyniósł 1570 zł. Brak jest informacji dlaczego osoba (dziecko), która ma otrzymać 100 % wysokości świadczenia otrzymała 550 zł, można jedynie wnioskować, iż Komisja ustaliła, iż maksymalna kwota dofinansowania wynosi 550 zł.

Dokonano sprawdzenia:

Imię i nazwisko	Procent dofinansowania	Wysokość świadczenia	Dochód na osobę w rodzinie	Ocena:
██████	100 %	550 zł	1580 zł	Poprawnie
██████	89 %	500 zł	Pow. 2000	Niepoprawnie
██████	89 %	500 zł	Pow. 2000	Niepoprawnie

27.05.2013 r. Komisja przyznała:

a) zapomogę z tytułu śmierci - ██████ 450 zł – brak uzasadnienia Komisji co do wysokości przyznanej zapomogi – niepoprawnie.

b) świadczenie urlopowe - ██████ 546,97 zł – poprawnie.

11.06.2013 r. Komisja przyznała:

a) dofinansowanie do działalności rekreacyjno-sportowej:

██████ 50 zł – świadczenie przyznano poprawnie z punktu widzenia przepisów Regulaminu, z tymże brak jest w Regulaminie mechanizmu dotyczącego różnicowania środków z tytułu sportu i rekreacji w stosunku do kryterium socjalnego, to też udzielanie świadczeń z tego tytułu nie realizuje tego kryterium.

b) świadczenie urlopowe dla nauczycieli:

Imię i nazwisko	Wysokość etatu	Wysokość świadczenia	Ocena
██████ (nauczyciel)	1	1093,93 zł	Poprawnie
██████ (nauczyciel)	1	1093,93 zł	Poprawnie
██████	1	1093,93 zł	Poprawnie

(nauczyciel)			
██████████ (nauczyciel)	1	1093,93 zł	Poprawnie
██████████ (nauczyciel)	½	546,97 zł	Poprawnie

c) świadczenie wczasy pod gruszą:

Ustalono progi:

Próg:	Średni dochód brutto na osobę w rodzinie	Wysokość świadczenia
I	Do 1600 zł	100 %
II	Od 1601 zł do 2000 zł	93 %
III	Powyżej 2000 zł	81 %

Ocena:

Wskazać należy, że wg. załącznika nr 5 tabeli nr 2, tj. tabeli określającej wysokość dofinansowania form wypoczynku organizowanego przez osoby uprawnione we własnym zakresie, próg III mógł zostać określony w maksymalnej wysokości 70 %. Brak jest również jakiegokolwiek informacji, co do przyjętego średniego kosztu świadczenia o którym mowa w § 8 ust. 14.

Dokonano sprawdzenia:

Imię i nazwisko	Procent dofinansowania	Wysokość świadczenia	Wysokość dochodu	Ocena:
██████████ (administracja i obsługa)	100 %	700 zł	1126,12 zł	poprawnie
██████████ (emeryt administracja i obsługa)	81 %	570 zł	3506,15 zł	Niepoprawnie – kwota właściwa to 567 zł
██████████	81 %	498,75 zł	2970,36 zł	Wskazano, że z racji

				tego, iż osoba ta jest zatrudniona na 7/8 etatu, obniżono świadczenie o 1/8 – niepoprawnie, nie należy różnicować świadczenia ze względu na wysokość etatu
--	--	--	--	--

- 9.10.2013 r. Komisja przyznała zapomogę z tytułu zdarzenia losowego [REDAKTOWANE] w kwocie 500 zł – uzasadnienie wnioskodawczyni wskazuje na konieczność udzielenia zapomogi doraźnej – brak podstaw do udzielania zapomogi losowej- niepoprawnie.

- 5.11.2013 r. Komisja przyznała:

a) dofinansowanie z tytułu wypoczynku dziecka

[REDAKTOWANE] 200 zł – wnioskodawczyni wykazała dochód na osobę w rodzinie w kwocie 931,20 zł, przedstawiła również fakturę na kwotę 268 zł – świadczenie przyznano zgodnie z Regulaminem, z tymże brak jest kryterium/uzasadnienia, które wskazywałoby, dlaczego wypłacono świadczenie akurat w takiej kwocie.

b) zapomogę z tytułu trudnej sytuacji materialnej:

[REDAKTOWANE] 400 zł – poprawnie.

28.11.2013 r. Komisja przyznała świadczenie świąteczne.

Ustalono progi:

Próg:	Średni dochód brutto na osobę w rodzinie	Wysokość świadczenia
I	Do 1600 zł	100 %
II	Od 1601 zł do 2000 zł	83 %
III	Powyżej 2000 zł	71 %

Ocena:

Brak jest w Regulaminie przepisu określającego kompetencje dyrektora placówki lub Komisji Socjalnej, do sporządzenia tabeli progów dofinansowania do świadczeń świątecznych. Brak jest również odpowiedniej tabeli w samym Regulaminie.

Dokonano sprawdzenia:

Imię i nazwisko	Procent dofinansowania	Wysokość świadczenia	Wysokość dochodu	Ocena:
██████ (nauczyciel)	100 %	200 zł	1350 zł	Poprawnie
██████ (nauczyciel)	71 %	142 zł	Pow. 2000 zł	Poprawnie
██████ (nauczyciel)	83 %	160 zł	1800 zł	Niepoprawnie – właściwa kwota to 166 zł
██████ (nauczyciel)	71 %	142 zł	Pow. 2000 zł	Poprawnie
██████ (administracja i obsługa)	100 %	200 zł	1127 zł	Poprawnie
██████ (emeryt administracja i obsługa)	71 %	142 zł	Pow. 2000 zł	Poprawnie

Ocena:

Nie wskazano jaką kwotę bazową przyjęto do wypłaty świadczenia świątecznego, można jedynie wnioskować, iż była to kwota 200 zł albowiem taką wartość dofinansowania otrzymała osoba, która uzyskała 100 % tej kwoty. Ocena przedstawiona w tabeli powyżej, dotyczy zatem jedynie zgodności rachunkowej przyznanych kwot z ustalonymi progami dofinansowania.

W 2012 r. środki z Funduszu przyznawano w następujący sposób:

28.03.2012 – Komisja przyznała:

a) zapomogi:

- z tytuł trudnej sytuacji materialnej

██████████ 360 zł – brak uzasadnienia Komisji co do wysokości przyznanej zapomogi – niepoprawnie.

██████████ 360 zł – wnioskująca wykazała dochód na osobę w rodzinie 1476,43 zł a więc przekroczyła kwotę 1000 zł, powyżej której nie przysługuje zapomoga z tytułu trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z § 8 ust. 18 pkt d Regulaminu , w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać zapomogę z tytułu trudnej sytuacji materialnej osobie, której dochód na osobę w rodzinie przekracza 1000 zł, brak jest jednak w niniejszej sprawie uzasadnienia Komisji w tym zakresie – zapomoga przyznana nieprawidłowo.

- z tytułu śmierci:

██████████ 450 zł – brak uzasadnienia Komisji co do wysokości przyznanej zapomogi – niepoprawnie.

25.05.2012 r. Komisja przyznała:

a) zapomogę z tytułu trudnej sytuacji materialnej i życiowej

██████████ 370 zł – uzasadnienie wskazuje na konieczność przyznania zapomogi z tytułu długotrwałej choroby –niepoprawnie.

b) dopłaty do wypoczynku we własnym zakresie:

Ustalono wysokość dopłat:

Próg:	Średni dochód brutto na osobę w rodzinie	Wysokość świadczenia
1	Do 1500 zł	100 %
2	Od 1501 zł do 1900 zł	95 %
3	Powyżej 1901 zł	70 %

Brak jest informacji w jaki sposób wyliczono kwotę bazową dla tego świadczenia, przyjąć należy, że jest to kwota 370 zł, gdyż taką kwotę otrzymała osoba której przysługuje dofinansowanie w 100 %. Dokonano sprawdzenia:

Imię i nazwisko	Procent dofinansowania	Wysokość świadczenia	Wysokość dochodu	Ocena

██████ (administracja i obsługa)	100 %	370 zł	1032,26 zł	Poprawnie
██████ (emeryt administracja i obsługa)	70 %	259 zł	Pow. 2000 zł	Poprawnie
██████	100% + 1/5 etatu	444 zł	1035 zł	Świadczenie przyznano niepoprawnie, gdyż nie można uzależniać wysokości świadczenia od wymiaru etatu
██████	70 % + 7/40 etatu	304,32 zł	3500 zł	Świadczenie przyznano niepoprawnie, gdyż nie można uzależniać wysokości świadczenia od wymiaru etatu
██████	70 % z 1/8 etatu	32,37 zł	do 2000 zł	Świadczenie przyznano niepoprawnie, gdyż nie można uzależniać wysokości świadczenia od wymiaru etatu

c) wskazano, iż naliczono świadczenie urlopowe dla wszystkich pracowników pedagogicznych proporcjonalnie do wymiaru zatrudnienia i wypłacono:

32 osobom zatrudnionym na całym etacie 32 x 1093,93 zł – poprawnie

2 osobom zatrudnionym na ½ etatu (██████, ██████) po 546,96 zł- poprawnie

26.06.2012 r. Komisja przyznała dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci

Imię i nazwisko	Wysokość przyznanego świadczenia	Ocena:
██████	300 zł	Brak faktury –

		niepoprawnie
██████	300 zł	Brak faktury – niepoprawnie
Jan Bełz	300 zł	Brak faktury – niepoprawnie

7.09.2012 r. Komisja przyznała zapomogi z tytułu trudnej sytuacji życiowej:

██████ 600 zł – brak uzasadnienia kwoty przyznanej zapomogi –
niepoprawnie.

██████ 750 zł – brak uzasadnienia kwoty przyznanej zapomogi – niepoprawnie.

11.10.2012 r. Komisja przyznała zapomogi z tytułu trudnej sytuacji życiowej:

██████ 650 zł – wnioskodawczyni wykazała dochód na osobę w rodzinie w kwocie 1450 zł, a więc przekroczyła kwotę 1000 zł, powyżej której nie przysługuje zapomoga z tytułu trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z § 8 ust. 18 pkt d Regulaminu, w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać zapomogę z tytułu trudnej sytuacji materialnej osobie, której dochód na osobę w rodzinie przekracza 1000 zł, brak jest jednak w niniejszej sprawie uzasadnienia Komisji w tym zakresie – zapomoga przyznana nieprawidłowo.

██████ 650 zł – wnioskodawczyni wykazała dochód na osobę w rodzinie w kwocie 1348,50 zł, a więc przekroczyła kwotę 1000 zł, powyżej której nie przysługuje zapomoga z tytułu trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z § 8 ust. 18 pkt d Regulaminu, w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać zapomogę z tytułu trudnej sytuacji materialnej osobie, której dochód na osobę w rodzinie przekracza 1000 zł, brak jest jednak w niniejszej sprawie uzasadnienia Komisji w tym zakresie – zapomoga przyznana nieprawidłowo.

22.10.2012 r. Komisja przyznała zapomogę z tytułu trudnej sytuacji życiowej ██████

w kwocie 650 zł – poprawnie

23.11.2012 r. Komisja przyznała dofinansowanie do świadczenia świątecznego:

Ustalono wysokość dopłat:

Próg:	Średni dochód brutto na osobę w rodzinie	Wysokość świadczenia
1	Do 1500 zł	100 %
2	Od 1501 zł do 1900 zł	83 %
3	Powyżej 1901 zł	71 %

Ocena:

Brak jest w Regulaminie przepisu określającego kompetencje dyrektora placówki lub Komisji Socjalnej do sporządzenia tabeli progów dofinansowania do świadczeń świątecznych. Brak jest również odpowiedniej tabeli w samym Regulaminie.

Dokonano sprawdzenia:

Imię i nazwisko	Procent dofinansowania	Wysokość świadczenia	Wysokość dochodu
██████ (nauczyciel)	100 %	240 zł	Brak wniosków
██████ (nauczyciel)	71 %	170 zł	Brak wniosków
██████ (nauczyciel)	71 %	170 zł	Brak wniosku
██████ (nauczyciel)	71 %	170 zł	Brak wniosku
██████ (administracja i obsługa)	100 %	240 zł	Brak wniosku
██████ (emeryt administracja i obsługa)	71 %	170 zł	Brak wniosku

Ocena:

Nie wskazano jaką kwotę bazową przyjęto do wypłaty świadczenia świątecznego, można jedynie wnioskować, iż była to kwota 200 zł albowiem taką wartość dofinansowania

otrzymała osoba, która uzyskała 100 % tej kwoty. Nie ustalono kwoty bazowej, można jedynie przypuszczać iż kwotę tą stanowi 240 zł, gdyż tyle otrzymała osoba, której przysługiwało 100 % dofinansowania.

W latach 2012/2013 dostrzeżono również następujące uchybienia:

- zaokrąglano kwotę dofinansowania ustalana na podstawie progów i maksymalnej kwoty dofinansowania np.:

- protokół 11/2013 83% z 200 to 166, a nie 160,00
- protokół 9/2013 93% z 700 to 651, a nie 650,00
 81% z 700 to 567, a nie 570,00
- protokół 7/2013 83% z 240 to 199,20, a nie 200,00
 71% z 240 to 170,4, a nie 170,00
- protokół 2/2012 95% z 370 to 351,50, a nie 351,00
- protokół 5/2013 91% z 550 to 500,50, a nie 500,00
- protokół 4/2013 94% z 900 to 846,00, a nie 850,00
 89% z 900 to 801,00, a nie 800,00

- w protokołach Komisji Socjalnej nie wskazano nic na temat udzielonych pożyczek,
- nie sporządzano list do wszystkich świadczeń pracowników np. dofinansowanie do wycieczki pracowniczej.

4.3.2 Komisja Socjalna i jej współpraca z administratorem Funduszu.

Dokonano rozpytania członków Komisji Socjalnej na okoliczność pracy Komisji i jej współpracy z dyrektorem placówki.

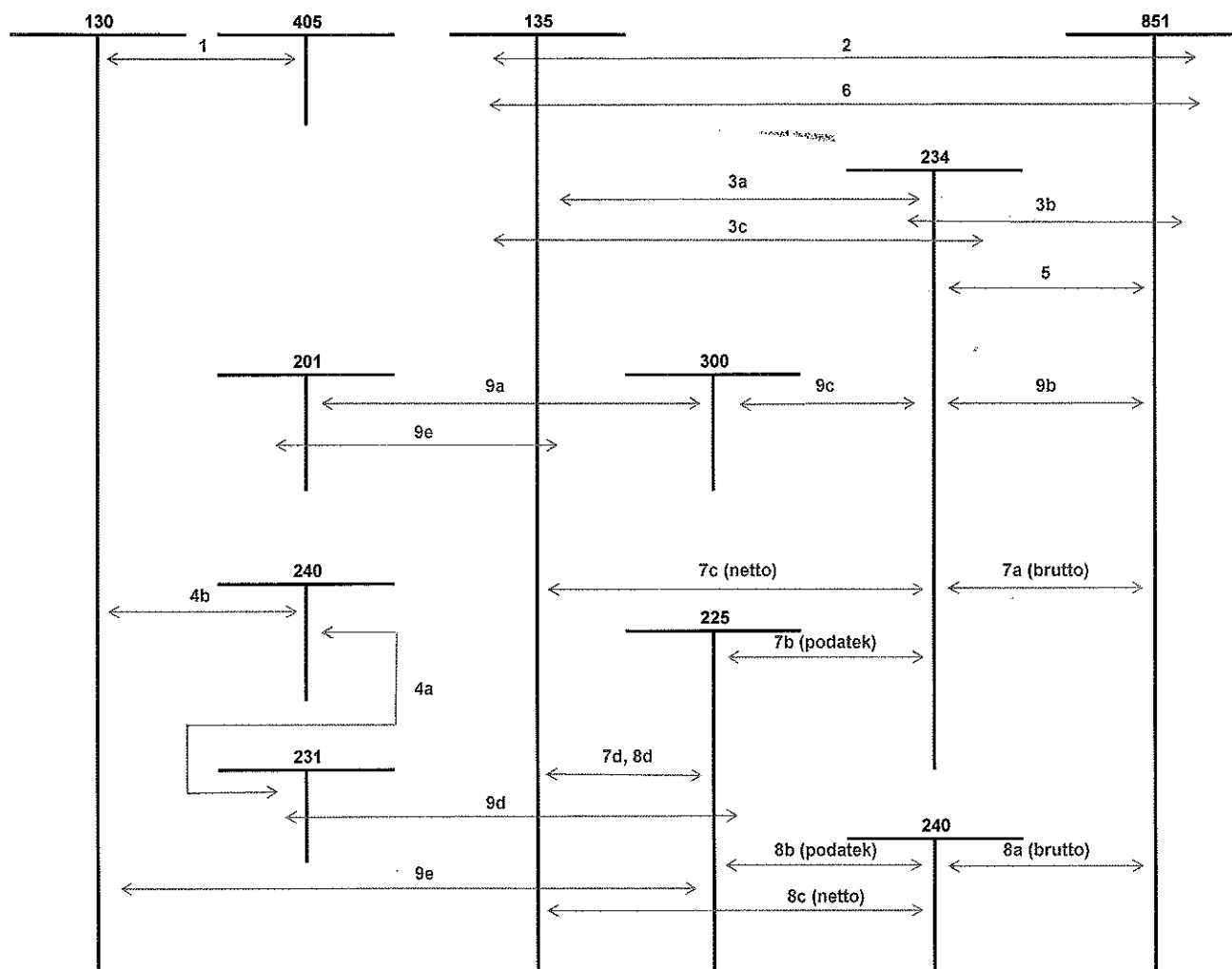
Według oświadczeń członków Komisji Socjalnej, Komisja działa sprawnie, zaś jej współpraca z dyrektorem placówki jest bardzo dobra. Członkowie Komisji wskazali, iż sytuacja, w której dyrektor placówki bierze udział w posiedzeniach Komisji, jest prawidłowa, a nadto, że każdemu z członków Komisji, w tym również dyrektorowi, przysługuje równy głos. Stwierdzili nadto, iż w latach 2012/2013 nie było żadnych skarg ani wniosków dotyczących działania Funduszu, a także, że według ich oceny pracownicy placówki zadowoleni są z działalności Funduszu. Członkowie Komisji podali, iż jakiś czas temu przeprowadzono wśród pracowników ankietę dotyczącą działania Funduszu, której wnioski wzięto pod uwagę przy pracach Komisji.

Powyższe wyjaśnienia członków Komisji korespondują z twierdzeniami dyrektora a także, ze zgromadzonymi dokumentami. Dyrektor stwierdził, iż nie ma zastrzeżeń zarówno co do działania Funduszu jak i pracy Komisji. W jego ocenie, jego współpraca z Komisją przebiega w sposób prawidłowy, zaś w latach 2012/2013 nie wpłynęły żadne skargi pracowników, co do działania Funduszu.

4.3.3 Współpraca administratora funduszu ze związkami zawodowymi

W skład Komisji Socjalnej wchodzi dwie osoby będące członkami związków zawodowych działających w placówce (ZNP). Osoby te nie mają jednak stosowanego umocowania to wykonywania uprawnień związkowych w stosunku do Funduszu. Według ich oświadczeń, współpraca dyrektora placówki ze związkiem zawodowym układa się bardzo dobrze. Również dyrektor placówki wskazał, iż nie ma zastrzeżeń co do współpracy ze związkiem zawodowym funkcjonującym w placówce. Pouczono członków związku o konieczności nadania im stosownych uprawnień przez związek do wykonywania uprawnień związkowych w stosunku do Funduszu.

Schemat przykładowych księgowani operacji związanych z funkcjonowaniem ZFŚS

operacje:

- 1 - przekazanie środków z budżetu na rachunek ZFŚS z tytułu odpisu (wyciąg bankowy)
- 2 - wpływ środków finansowych na wydrebniony rachunek z tytułu odpisu na ZFŚS (wyciąg bankowy)
- 3 - pożyczki z ZFŚS:
 - 3a - wypłata pożyczki pracownikowi (wyciąg bankowy)
 - 3b - przypis naliczonych odsetek od udzielonej pożyczki z ZFŚS (polecenie księgowania)
 - 3c - wpłata na rachunek ZFŚS z tytułu spłaty raty pożyczki
- 4 - potrącenie (za zgodą pracownika) raty pożyczki z wynagrodzenia:
 - 4a - potrącenie w liście wynagrodzeń (lista wypłat)
 - 4b - przekazanie środków z tytułu rat pożyczki z rachunku podstawowego na rachunek ZFŚS (wyciąg bankowy)
- 5 - umorzenie pożyczki udzielonej z ZFŚS (polecenie księgowania)
- 6 - odsetki bankowe naliczonej od środków zgromadzonych na rachunku bankowym ZFŚS (wyciąg bankowy)
- 7 - przyznanie pracownikowi świadczenia pieniężnego z ZFŚS:
 - 7a - naliczenie świadczenia (lista wypłat)
 - 7b - potrącenie ze świadczenia ewentualnej zaliczki na podatek dochodowy (listy wypłat)
 - 7c - wypłata świadczenia po potrąceniu ewentualnej zaliczki na podatek dochodowy (wyciąg bankowy)
 - 7d - odprowadzenie do urzędu skarbowego zaliczki na podatek dochodowy od wypłaconego świadczenia pieniężnego (wyciąg bankowy)
- 8 - przyznanie świadczenia pieniężnego z ZFŚS emerytom i rencistom objętych opieką socjalną
 - 8a - naliczenie świadczenia (lista wypłat)
 - 8b - potrącenie ze świadczenia ewentualnej zaliczki na podatek dochodowy (listy wypłat)
 - 8c - wypłata świadczenia po potrąceniu ewentualnej zaliczki na podatek dochodowy
 - 8d - odprowadzenie do urzędu skarbowego zaliczki na podatek dochodowy od wypłaconego świadczenia pieniężnego
- 9 - zakup towarów i wypłata świadczeń rzeczowych:
 - 9a - zakup towarów (faktura zakupu)
 - 9b - przyznanie pracownikom świadczenia rzeczowego (lista)
 - 9c - wydanie świadczeń rzeczowych pracownikom (lista)
 - 9d - obciążenie zaliczką na podatek dochodowy wynagrodzenia pracownika (lista)
 - 9e - zapłata do urzędu skarbowego podatku potrąconego z wynagrodzeń za świadczenia rzeczowe (wyciąg bankowy)
 - 9f - zapłata kontrahentowi za towary (wyciąg bankowy)

GOSW.081.5.2014

Starostwo Powiatowe w Policach
wpłynęło dnia
09 CZE. 2014
101538
L. dz. 6754 / zrl. 10

DYREKTOR
Brzm
dr Beata Brzostek